

EKOID

siedziba:
40-236 Katowice
ul. Łączna 3/40

pracownia:
40-203 Katowice
ul. Roździeńskiego 188

tel/fax. (032) 255 28 23, 353 32 14 kom 515 165 251 www.ekoid.pl e-mail : ekoid@ekoid.pl NIP 954-178-24-09

Rodzaj opracowania: **PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA
PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MIŁÓWKA**

Zlecniodawca: **P.A. NOVA S.A.**
ul. Górnych Wałów 42
44-100 Gliwice

Autorzy: **mgr Łukasz Białozor**

Kierownik pracowni:
mgr Iwona Majewska - Durjasz

Katowice, kwiecień 2013r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy	4
1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały	4
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami	6
2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie antropogeniczne.....	6
2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych.....	6
2.3. Powiązanie projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami	9
3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	9
4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	10
5. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	10
6. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.	10
6.1. Stan zasobów środowiska	10
6.1.1. Regionalizacja fizycznogeograficzna	10
6.1.2. Ukształtowanie powierzchni terenu.....	11
6.1.3. Geologia	12
6.1.4. Gleby	13
6.1.5. Wody powierzchniowe.....	14
6.1.6. Wody podziemne	15
6.1.7. Klimat.....	15
6.1.8. Warunki florystyczno-faunistyczne.....	16
6.1.9. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.....	19
6.2. Odporność środowiska na degradację oraz zdolność do samoregeneracji	25
6.3. Główne zagrożenia środowiska obszaru objętego projektem Studium.....	26
6.4. Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.....	29
6.5. Obszary problemowe.....	30
6.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	31
7. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem	31
8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody	32
8.1. Formy ochrony prawnej	32
8.1.1. Lasy ochronne	32
8.1.2. Zasoby wodne.....	32
8.1.3. Flora i fauna.....	32

8.1.4. Walory krajobrazowe.....	34
8.1.5. Klimat akustyczny	38
8.1.6. Grunty rolne i leśne	39
8.1.7. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną.....	41
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany Studium	43
10. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	46
10.1. Oddziaływania bezpośrednie i pośrednie, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane na środowisko rozwiązań planu	50
11. Rozwiązania mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	57
12. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium	61
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	64

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1 Mapa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1 : 10 000.

1. Wprowadzenie

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko to opracowanie wykonywane w celu określenia wpływu na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milówka. Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 11 sierpnia 2011 r. (znak pisma: WOOŚ-BB.411.34.2011.AB), a także Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu (znak pisma: NS/NZ/522-16/4087, 4275/11) zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227).

1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały

Rozporządzeniem wykonawczym, konkretyzującym cele, zadania i zakres prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008r (Dz. U. Nr 199 poz. 1227).

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się ponadto o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 25 poz. 150),
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (Dz. U. nr 92, poz. 880 z późniejszymi zmianami),
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r (tekst jednolity Dz. U. 2005 nr 45 poz. 435 z późniejszymi zmianami),
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r (tekst jednolity Dz. U. 2004 nr 106, nr 121 poz. 1266 z późniejszymi zmianami)
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r (tekst jednolity Dz. U. 2012 nr 0, poz. 145);
- [1.2.7] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami),
- [1.2.8] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r (Dz. U. 2005 nr 163 poz.981).
- [1.2.9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. nr 120 poz. 826)
- [1.2.10] Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883)
- [1.2.11] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych

uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. nr 257, poz. 2573 z późn. zmianami).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów oraz wprowadzania ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozporządzeniem wykonawczym, konkretyzującym cele, zadania i zakres prognoz oddziaływania na środowisko projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. nr 197, poz. 1667).

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące źródła informacji:

- [1.2.12] Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe Gminy Milówka. Wyk.: PRACOWNIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO z siedzibą w Siemianowicach Śl., Milówka 2005r.
- [1.2.13] Program ochrony środowiska gminy Milówka; 2003
- [1.2.14] Program ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010 – 2017. Aktualizacja. Wyk: EKO - TEAM KONSULTING, Żywiec, 2009;
- [1.2.15] Program Ochrony Przyrody na okres od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2013 r. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Beskidu Śląskiego” Nadleśnictwo: Węgierska Górka. Wyk.: Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, oddział w Krakowie.
- [1.2.16] Prognoza Oddziaływania na Środowisko, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla pozostałej części terenów Gminy Milówka, Milówka, 2007
- [1.2.17] Prognoza Oddziaływania na Środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Milówka dla terenów potencjalnego rozwoju, Wyk., Pilz. J., Milówka, 2005.
- [1.2.18] Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Woj. Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- [1.2.19] Ministerstwo Środowiska, 2009: „Natura 2000 Standardowy Formularz Danych dla Obszarów Spełniających Kryteria Obszarów o Znaczeniu Wspólnotowym (OZW) i dla Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)” – dla obszaru „Beskid Śląski”;
- [1.2.20] Ministerstwo Środowiska, 2008: „Natura 2000 Standardowy Formularz Danych dla Obszarów Spełniających Kryteria Obszarów o Znaczeniu Wspólnotowym (OZW) i dla Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)” – dla obszaru PLH „Beskid Żywiecki”;
- [1.2.21] Ministerstwo Środowiska, 2009: „Natura 2000 Standardowy Formularz Danych dla Obszarów Spełniających Kryteria Obszarów o Znaczeniu Wspólnotowym (OZW) i dla Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)” – dla obszaru PLH „Beskid Śląski”;
- [1.2.22] Ministerstwo Środowiska, 2011: „Natura 2000 Standardowy Formularz Danych dla Obszarów Spełniających Kryteria Obszarów o Znaczeniu Wspólnotowym (OZW) i dla Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)” – dla obszaru PLB „Beskid Żywiecki”;
- [1.2.23] www.natura2000.gdos.gov.pl;
- [1.2.24] www.zpk.com.pl;
- [1.2.25] www.katowice.rdos.gov.pl;
- [1.2.26] <http://przyroda.katowice.pl/sciezka/map.html>
- [1.2.27] <http://pracownia.org.pl/korytarze-migracyjne-w-polsce>

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Obszar opracowania i jego zagospodarowanie antropogeniczne

Milówka jest gminą wiejską zlokalizowaną w południowej części województwa śląskiego, w zachodniej części powiatu żywieckiego. Powierzchnia gminy wynosi ok. 99 km².

W skład gminy wchodzi sołectwa: Milówka, Kamesznica, Szare, Laliki i Nielewka.

Teren objęty opracowaniem od północy graniczy z gminami Radziechowy-Wieprz i Węgierska Górka, od wschodu z Ujszami, od południa z Rajczą, a od zachodu z należącymi do powiatu cieszyńskiego gminami Wisła i Istebna. Gminy sąsiadujące z Milówką posiadają podobną strukturę przestrzenną i pełnią zbliżone funkcje.

Zagospodarowanie gminy Milówka charakteryzuje się lokalizacją zabudowy wzdłuż wschodniej strony rzeki Soły oraz w dolinach jej dopływów. Zabudowania są najsilniej skoncentrowane wzdłuż szlaków komunikacyjnych w dolnych partiach dolin. Na wierzchołkach i łagodnych stokach zauważyć można rozproszenie zabudowy. Dominującym typem zabudowy mieszkaniowej są tradycyjne domy jednorodzinne.

Symetrycznie w stosunku do terenów zabudowanych zlokalizowane są obszary użytkowane jako grunty rolne, łąki i pastwiska. W wyższych partiach natomiast położone są tereny leśne.

W Milówce dominuje funkcja rolnicza i turystyczna. Nie ma tu uciążliwych zagrożeń przemysłowych.

Według danych statystycznych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS, 2010) – liczba ludności w gminie Milówka wynosi 9992 osoby, a średnia gęstość zaludnienia 101 osób/km².

Gmina leży na trasie ważnych szlaków komunikacyjnych. Przebiega tędy ciąg dróg krajowych S 69 i DK 69 (Bielsko Biała, S1 – Żywiec – Zwardoń Myto – Skalité, słowacka autostrada D3), droga wojewódzka nr 943 (węzeł S 69 w Lalikach – Koniaków – Istebna - granica z Czechami w Jasnowicach), a ponadto szereg dróg powiatowych łączących poszczególne miejscowości w granicach gminy i gminy sąsiednie.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

W celu określenia kierunków rozwoju gminy oraz zasięgu terenów zurbanizowanych i nieurbanizowanych wyznaczono model trzypoziomowej struktury urbanistycznej, wyodrębniając na jej obszarze:

- 1) jednostki przestrzenne studium, stanowiące poziom I struktury urbanistycznej;
- 2) jednostki strukturalne studium, stanowiące poziom II struktury urbanistycznej;
- 3) tereny studium, stanowiące poziom III struktury urbanistycznej.

Określone na podstawie przeważającego typu zagospodarowania terenu strefy studium należą do odmiennych stref polityki przestrzennej:

- 1) Nieurbanizowane:
 - **strefa N/L** – terenów leśnych - strefa stanowiąca głównie zasób leśny: tereny leśne, przede wszystkim lasy, polany, ścieżki i drogi śródleśne, ciekі powierzchniowe, wraz z zalesieniami,

zadrzewieniami, zakrzewieniami, zielenią przywodną i nieurządzoną, istniejącymi zabudowaniami i użytkowanymi rolniczo polanami leśnymi oraz terenami rolnymi o zauważalnej tendencji celowego lub samoistnego zalesiania;

- **strefa N/R** – terenów rolnych - strefa o przewadze funkcji rolniczej: stanowiąca przede wszystkim grunty orne, łąki, pastwiska, uprawy polowe, uprawy sadownicze i ogrodnicze wraz z występującą zielenią śródpolną, przywodną i przydrożną, drogami i ścieżkami, ciekami powierzchniowymi oraz dopuszczoną i istniejącą zabudową zagrodową (siedliskową), mieszkaniową i letniskową, lasami i zadrzewieniami;
- **strefa N/Z** – enklaw zabudowy w terenach otwartych – strefa istniejących niewielkich skupisk zabudowy siedliskowej, zagrodowej, letniskowej i mieszkaniowej położonych w terenach rolnych lub leśnych

2) Zurbanizowane:

- **strefa Z/E** – ekstensywnej zabudowy wiejskiej – strefa o przewadze funkcji mieszkaniowej, rolniczej: przeznaczona przede wszystkim dla budynków mieszkalnych niskiej intensywności, w tym zabudowy zagrodowej i letniskowej, w formie jednej bryły lub zespołu budynków;
- **strefa Z/I** – intensywnej zabudowy wiejskiej – strefa przewadze funkcji mieszkaniowej: przeznaczona przede wszystkim dla budynków mieszkalnych oraz mieszkalno - usługowych, w formie jednej bryły lub zespołu budynków;
- **strefa Z/C** - intensywnej zabudowy wiejskiej o funkcjach centrum – strefa o przewadze funkcji usługowych i mieszkaniowych: przeznaczona przede wszystkim dla budynków usługowych, mieszkalno – usługowych i mieszkalnych, w formie jednej bryły lub zespołu budynków.

W granicach gminy Milówka w ramach zmiany Studium wyodrębniono następujące przeznaczenia terenów:

SYMBOL TERENU STUDIUM	NAZWA I OPIS PRZEZNACZENIA W STUDIUM
1	2
TERENY KOMUNIKACJI	
KDS	tereny dróg publicznych ekspresowych
KDG	tereny dróg publicznych głównych
KDZ	tereny dróg publicznych zbiorczych
KDL	tereny dróg publicznych lokalnych
R-KDS	tereny planowanych dróg publicznych - pod drogę ekspresową S69
KK	tereny kolejowe
TERENY ZABUDOWY	
M1	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: budynków mieszkaniowych jednorodzinnych, niskiej intensywności oraz związanych z działalnością agroturystyczną
M2	tereny zabudowy letniskowej: budynków letniskowych, altan
M3	tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej: budynków mieszkaniowych jednorodzinnych, niskiej intensywności, mieszkaniowo-usługowych oraz związanych z prowadzeniem działalności usługowej, w tym obsługi turystycznej
M4	tereny zabudowy zagrodowej: budynków mieszkaniowych zagrodowych, siedliskowych oraz związanych z działalnością agroturystyczną
U1	tereny zabudowy usług komercyjnych: budynki różnego typu usług komercyjnych,

	w tym: handlu, gastronomii, biur, usług różnych, rzemiosła nieprodukcyjnego, a także budynków zamieszkiwania zbiorowego, w tym: hoteli, moteli, pensjonatów, domów wypoczynkowych, schronisk
U2	tereny zabudowy usług publicznych: budynki różnego typu usług publicznych, takich jak: administracja, urzędy, usługi pocztowe, usług edukacji, takich jak: żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne, szkolnictwo specjalne, usług zdrowia, takich jak: przychodnie, gabinety lekarskie, sanatoria, ośrodki rehabilitacji, domy opieki, służb publicznych, takich jak: policja, straż pożarna, miejsc kultu religijnego, takich jak: kościoły, kaplice, budynki parafialne, klasztory, usług kultury, takich jak: sale wielofunkcyjne, domy kultury, muzea, biblioteki, świetlice, skanseny, izby regionalne
U3	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji: przeznaczone dla różnego rodzaju urządzeń i obiektów rekreacyjnych i sportowych, w tym: tras zjazdowych dla narciarstwa, boisk sportowych
U4	tereny zabudowy usług turystyki: przeznaczone dla różnego typu usług turystycznych, takich jak: schroniska, domy turysty, obiekty obsługi ruchu turystycznego, kampingi, pola namiotowe
U5	tereny usług obsługi komunikacji: przeznaczone dla różnego rodzaju urządzeń i obiektów związanych z obsługą komunikacji, w tym ruchu turystycznego, takich jak: stacje benzynowe, zajazdy przydrożne, punkty wypoczynkowe przy trasach komunikacji kołowej
U6	tereny zabudowy produkcyjno-usługowej: przeznaczone dla zakładów produkcyjnych i rzemieślniczych, a także różnego rodzaju baz, składów, magazynów, usług, w tym handlu hurtowego
T1	tereny zabudowy infrastruktury technicznej: przeznaczone dla różnego rodzaju obiektów infrastruktury technicznej, w tym oczyszczalni ścieków, obiektów związanych z gospodarką wodno-ściekową i elektroenergetyczną, ujęcia wód wraz z urządzeniami do uzdatniania
Z1	tereny zieleni urządzonej: przeznaczone dla zieleni, takiej jak parki, zieleńce, skwery, place zabaw, ogrody botaniczne, zieleń towarzysząca obiektom budowlanym oraz zieleni urządzonej pozostałej, w tym izolacyjnej
Z2	tereny cmentarzy
TERENY CHRONIONE PRZED ZABUDOWĄ I NIEZABUDOWANE	
Z3	tereny zieleni nieurządzonej: przeznaczone dla zieleni śródleśnej, śródpolnej, przywodnej, przydrożnej, w tym zadrzewień i zakrzewień
L1	tereny lasów: są to tereny lasów, oznaczone w ewidencji gruntów symbolem Ls, a także tereny porośnięte zbiorowiskami o charakterze leśnym nieoznaczone w ewidencji gruntów symbolem Ls i tereny przeznaczone do zalesienia, wraz z polanami, ścieżkami, drogami i ciekami powierzchniowymi,
L2	tereny polan śródleśnych: są to tereny łąk i polan śródleśnych do zachowania i nie wskazane do zalesienia
R1	tereny rolne: są to grunty orne, łąki, pastwiska, uprawy polowe, sadownicze i ogrodnicze, z zakazem zabudowy
R2	tereny rolne z dopuszczeniem zabudowy: są to grunty orne, łąki, pastwiska, uprawy polowe, sadownicze i ogrodnicze, z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej, siedliskowej oraz związanej z działalnością agroturystyczną
R3	tereny rolne z dopuszczeniem zalesień: są to grunty orne, łąki, pastwiska, uprawy polowe, sadownicze i ogrodnicze, z zakazem zabudowy i z dopuszczeniem przeznaczenia terenów rolnych na tereny leśne
W1	tereny wód powierzchniowych

W zależności od potrzeb w Studium wewnątrz terenu wskazuje się graficznie teren lub jego fragment z istniejącą lub planowaną funkcją, realizującą cele publiczne, takie jak:

- administracja, w tym urzędy administracji publicznej, samorządowej – o symbolu **Ua**,
- służby publiczne, takie jak: straż pożarna, policja – o symbolu **Ui**,
- oświata, taka jak: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne – o symbolu **Uo**,

- d) kultura – o symbolu **Uk**,
- e) służba zdrowia, taka jak: przychodnie, ośrodki zdrowia – o symbolu **Uz**,
- f) kultu religijnego, takie jak: kościoły, klasztory – o symbolu **Ud**.

W zależności od potrzeb wewnątrz terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych wskazuje się graficznie teren lub jego fragment z zabudową, taką jak:

- a) istniejąca zabudowa mieszkaniowa, dla której ustala się zakaz rozbudowy i przebudowy oraz zakaz zmiany sposobu użytkowania – o symbolu **Zm**,
- b) istniejąca zabudowa zagrodowa i siedliskowa, w tym agroturystyka, dla której ustala się dopuszczenie rozbudowy i przebudowy w granicach nieruchomości, na której jest położona oraz zakaz zmiany sposobu użytkowania – o symbolu **Zr**.

Przedstawiony do oceny projekt Studium zakłada generalnie poszerzenie istniejących terenów zabudowy oraz wprowadzenie nowych na obszarach biologicznie czynnych, a także zmianę przeznaczenia niektórych terenów (w porównaniu do aktualnych ustaleń planistycznych przyjętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego).

2.3. Powiązanie projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przedstawiony do oceny realizuje generalnie ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt 1.2). Wskazane kierunki i zagospodarowania wraz z określonymi zasadami i kierunkami ochrony środowiska i jego zasobów są zgodne z zapisami zawierającymi się w Strategii rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 -2020 (przyjętej uchwałą Nr II/37/6/2005 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 4 lipca 2005r.) oraz w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004r.). Zapisy Studium są również spójne z zapisami zawartymi *Programie ochrony środowiska Gminy Milówka* oraz w *Programie ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010-2017*.

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie. W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi.

W zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko.

Na etapie realizacji ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniach terenu, charakterze i funkcjach.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiałyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Projekt Studium przedstawiony do oceny obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych należących do gminy Milówka.

Projekt Studium przewiduje wprowadzenie nakazu prowadzenia monitoringu stanu środowiska kulturowego i przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem wartościowej zabudowy tradycyjnej w proponowanym obszarze promocji kultury i krajobrazu (wyznaczonego na rysunku przedmiotowego Studium).

W związku z występowaniem na terenie gminy obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych zapisy Studium wprowadzają ustalenia dotyczące prowadzenia monitoringu na zabudowanych już obszarach osuwiskowych.

Ponieważ część wprowadzanych terenów z dopuszczeniem zabudowy została zaplanowana w zasięgu chronionego obszaru Natura 2000 z chwilą ustalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należałoby zweryfikować lokalizację tych terenów względem miejsc występowania siedlisk będących przedmiotem ochrony sieci Natura 2000.

W związku z licznymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi na terenie gminy dopuszczenie realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinno zostać poprzedzone przeprowadzeniem oceny ich wpływu na środowisko.

5. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Aktualnie na terenie gminy dominują tereny leśne i rolne, a w strefach zurbanizowanych zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i mieszkaniowo – usługowa wraz z niezbędną infrastrukturą komunikacyjną

Przedstawiony do oceny projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milówka generalnie utrzymuje bądź poszerza już istniejące tereny zainwestowane, a częściowo także wprowadza nowe tereny przeznaczone pod zabudowę.

Analiza zmian przedstawionego do oceny projektu Studium wykazuje, iż realizacja ustaleń w nim zawartych przy uwzględnieniu wymogów z zakresu ochrony środowiska wynikających z obowiązującego prawa nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.

6.1. Stan zasobów środowiska

Poniższe podrozdziały dotyczące opisów poszczególnych elementów środowiska gminy zostały zaczerpnięte w większości z Opracowania ekofizjograficznego, podstawowego gminy Milówka, (2005), a także Programu Ochrony Środowiska Gminy Milówka.

6.1.1. Regionalizacja fizycznogeograficzna

Pod względem geograficznym obszar gminy znajduje się w pasie pomiędzy 18°58' i 19°11' długości geograficznej wschodniej oraz 49°30' i 49°37' szerokości geograficznej północnej.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne wg J. Kondrackiego teren gminy znajduje się w obrębie jednej prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem:

podprowincja **Zewnętrzne Karpaty Zachodnie i Wschodnie** (513),
makroregion **Beskidy Zachodnie** (513.4-5),
mezo-region **Beskid Śląski** (513.45) – zachodnia część terenu,
mezo-region **Beskid Żywiecki** (513.51) – część południowo-wschodnia oraz
południowo-zachodnie krańce gminy

6.1.2. Ukształtowanie powierzchni terenu

Gmina Milówka usytuowana jest w obrębie trzech jednostek geomorfologicznych: Beskidy Morawsko – Śląskie, Obniżenie Jabłonkowskie, Beskid Żywiecki.

Bloki Beskidu Śląsko-Morawskiego charakteryzują się wąskimi grzbietami o podobnej wysokości i falistej linii grzbietowej. Są one oddzielone głębokimi (400 – 600 m) dolinami o wąskich dnach, stromych zboczach i niewyrównanym profilu podłużnym.

Beskid Morawsko-Śląskie obejmuje północną część gminy, gdzie zlokalizowany jest Blok Beskidu Śląskiego z Grupą Baraniej Góry. Generalnie teren w tej części gminy obniża się w kierunku południowo-wschodnim.

Obniżenie Jabłonkowskie stanowi ciąg nieregularnych depresji o przebiegu SWW-NEE pomiędzy Beskidami Morawsko – Śląskimi, a fliszowym wałem Beskidu Wysokiego z Beskidem Żywieckim. W granicach tej jednostki Milówka (środkowa część gminy) ulokowana jest w obrębie Bramy Koniakowskiej, która tworzy płat wysokiego i rozciętego dolinami pogórza otoczonego górami. Właściwa wierzchowina Bramy zlokalizowana jest na wysokości 600-750m, a poziom ten najlepiej rozwinął się w kotlinie Milówki.

Beskid Żywiecki obejmuje najwyższe wzniesienia Beskidów utworzonych z piaskowca magurskiego i obejmuje południowo-wschodnią część gminy oraz jej południowo-zachodnie krańce. Obejmuje boczny grzbiet pasam Lipowska – Romanka – góra Prusów.

Zasadniczo przedmiotowy teren charakteryzuje się występowaniem kopulastych grzbietów i głębokich dolin rzecznych. Doliny rzeczne na obszarze gminy wykazują wyraźne zróżnicowanie. Formy utworzone przez niewielkie ciekі mają postać wciósów o stosunkowo dużej głębokości (średnio 400 m) i nachyleniu stoków od 20 do 60%. Większe doliny mają natomiast płaskie dna od szerokości od 50 do 200 m. Wspomniane wyżej typy dolin są formami asymetrycznymi, ograniczonymi stromymi zboczami i łagodniejszymi stokami.

Najwyższym wzniesieniem na terenie Milówki jest znajdująca się w północnej części gminy Barania Góra (1220 m n.p.m.). Do najwyższych położonych punktów w gminie należą także Góra Sucha (1035 m n.p.m. – wschodnia część gminy), Góra Gliniane (1029 m n.p.m. – północna część gminy), Góra Prusów (1010 m n.p.m. – wschodnia część gminy).

Milówka leży na wysokości ok. 435 m n.p.m. w północnej części do 470 m n.p.m. na południu. We wschodniej części, w przysiółku Prusów osiąga 590 m n.p.m. Wieś Nielewka znajduje się na wysokości ok. 450 m n.p.m. w północnej części do ok. 660 m n.p.m. w południowej (Przełęcz Kotelnica), wieś Szare od ok. 470 m n.p.m. w północno – wschodniej do 650 m n.p.m. w południowo – zachodniej a Kamesznica

od 470 m n.p.m. we wschodniej, do ok. 530 m n.p.m. w zachodniej i ok. 600 m n.p.m. w północnej części (Złatna). Łaliki położone są na kilku wzniesieniach, których wysokość dochodzi do 700 – 800 m n.p.m. [1.2.12].

6.1.3. Geologia

Podłoże geologiczne gminy Milówk jest zbudowane z utworów kredowych, trzeciorzędowych oraz czwartorzędowych.

Obszar gminy należący do zachodniej części Zewnętrznych Karpat fliszowych charakteryzuje się skomplikowaną budową geologiczną. Flisz karpacki składa się z serii piaskowcowych, łupkowych, zlepieńcowych i marglistych o dużej miąższości. Dzięki zróżnicowaniu litologicznemu osadów oraz stylu zaburzeń możliwe jest wyróżnienie kilku jednostek tektonicznych. Na terenie Milówki występują trzy jednostki tektoniczne (płaszczowiny) zbudowane z utworów kredy i trzeciorzędu. Są to płaszczowina magurska, jednostka przedmagurska oraz płaszczowina śląska.

Płaszczowina Śląska tworzy pasam Beskidu Śląskiego i występuje na północ od linii Kamesznica Górna – Cisiec, wzdłuż osi przebiegu SW-NE. W budowie tej jednostki przeważają kredowo - paleogeńskie utwory piaskowcowo-łupkowe o znacznej miąższości. Wyróżnić tu można warstwy istebniańskie, które budują wysokie pasma Baraniej Góry.

W obrębie warstw istebniańskich na terenie gminy wyróżnić można dolne warstwy istebniańskie zbudowane przede wszystkim z gruboławicowych piaskowców z wtrąceniami zlepieńców oraz górne warstwy istebniańskie zbudowane z czarnych łupków z wkładkami syderytów. Dalej na południe (w osi SW-NE) występują pasowo gruboławicowe piaskowce ciężkowickie, warstwy hieroglifowe wykształcone jako cienkoławicowe piaskowce z łupkami, wąskie wydzielania warstw menilitowych oraz warstwy krośnieńskie wykształcone jako piaskowce muskowitzowi i łupki margliste, a w dolnej części jako gruboławicowe piaskowce.

Jednostka przedmagurska występuje w centralnej części gminy, wzdłuż wsi Kamesznica. Jest to element tektoniczny nasunięty na płaszczowinę śląską a zapadającym pod płaszczowina magurską. W jej budowie dominują złuskowane fałdy o nachyleniu ku północny, sprasowane pomiędzy jednostką magurską a piaskowcowymi seriami Beskidu Śląskiego. Wśród warstw wydziela się oligoceńskie warstwy krośnieńskie (nierozdzielone, gruboławicowe) oraz warstwy menilitowe. W obrębie krośnieńskiego ogniwa piaskowców występują złoża Kamesznica I, Kamesznica II i III.

Płaszczowina magurska jest najwyższą jednostką. Występuje na południowy wschód od płaszczowiny przedmagurskiej. Jest płasko nasunięta na płaszczowinę śląską. Zbudowana jest ze skał górnej kredy i paleogenu. Na obszarze zajęтым przez płaszczowinę magurska występuje powszechnie zjawisko inwersji rzeźby.

Stoki grzbietów górskich i dna dolin pokryte są plejstocеныskimi lub/i holocеныskimi utworami czwartorzędowymi pochodzenia zwietrzelinowego, koluwalnego i deluwialnego.

Na terenie gminy wyodrębniono dwa typy genetyczne osadów czwartorzędowych.

Pierwszy typ reprezentują utwory, których powstanie było związane z procesami fluwialnymi. Są to osady rzeczne facji korytowej, pozakorytowej i osady starorzeczy, a także osady stożków napływowych i starych pokryw aluwialnych.

Osady facji korytovej są zbudowane z materiału frakcji żwirowej i piaszczystej. Osady starorzeczy występują w obrębie nieczynnych koryt Soły i większych jej dopływów. Wykształcone są głównie w postaci ciemnych, bezstrukturalnych mułów, często z domieszką materiału organicznego oraz wkładkami drobnoziarnistych piasków. Charakterystyczną formą w dolinie Soły są osad stożków napływowych, utworzone przy ujściach potoków do rzeki. Tworzą je żwiry oraz piaski i muły z wyraźną segregacją materiału.

Drugim typem genetycznym osadów czwartorzędowych są osady stokowe tworzące rozległe pokrywy otulające stoki i wkraczające na powierzchnie teras. Poszczególne typy pokryw stokowych znacznie różnią się między charakterem wykształcenia osadów, warunkami powstawania oraz genezą. Wraz ze zmniejszaniem się spadku stoku obserwuje się zmianę typu pokryw od zwietrzelinowych do soliflukcyjno-deluwialnych. [1.2.12].

Surowce mineralne

Na terenie gminy Milówka występują udokumentowane złoża piaskowców krośnieńskich – Kamesznica I, Kamesznica II i III. Zasoby złoża Kamesznica I eksploatowano do 1971 r. Wydobycie jednak przerwano z powodu warunków złożowych i uciążliwości związane z wydobyciem. Kamesznica I jako złożo rezerwowe figuruje w bilansie złóż kopalin.

Złoża Kamesznica I i Kamesznica III, które były eksploatowane w latach 1960-1983 ze względu na położenie w obszarach o wybitnych walorach turystyczno-przyrodniczych oraz w sąsiedztwie obszarów objętych ochroną konserwatorską zostały wykreślone z Bilansu Zasobów Kopalin. Na zachód od omawianych złóż ciągną się perspektywiczna złoża piaskowcowe.

Z niskimi terasami rzecznyymi związane są także surowce mineralne w postaci holocenijskich utworów żwirowych i żwirowo-piaszczystych, a także kredowych i trzeciorzędowych piaskowców.

W XIX wieku na terenie gminy przedmiotem intensywnej eksploatacji były syderytowe rudy żelaza zalegające w utworach kredy i paleogenu płaszczowiny śląskiej. Obecnie złoża te mają jedynie znaczenie historyczne [1.2.12].

Osuwiska

Gmina Milówka leży w obrębie zachodnich Karpat fliszowych. Budowa geologiczna polskich Karpat i charakter ich rzeźby sprawiają, że osuwanie mas ziemi stanowi charakterystyczny element modelowania stoków w tym regionie Polski. Aż 95% wszystkich zarejestrowanych w Polsce osuwisk występuje na obszarze Karpat, które zajmują tylko 6% powierzchni kraju.

Na terenie gminy wyznaczono obszary osuwisk stale i okresowo aktywnych, nieaktywnych oraz tereny zagrożone ruchami masowymi wynikające z danych Państwowego Instytutu Geologicznego. Osuwiska te figurują w rejestrze Starostwa Powiatowego w Żywcu.

6.1.4. Gleby

Na terenie gminy Milówka przeważają gleby gliniaste średnie i gliniaste ciężkie (80% powierzchni gminy). Zgodnie z klasyfikacją bonitacyjną gruntów ornych należące do gleb słabych (klasa V) i najłabszych (VI klasa). Na wschód i północny-wschód od Milówki występują gleby należące do średnich klas bonitacji (IV klasa). Pas najlepszych gleb aluwialnych zaliczanych do III klasy bonitacyjnej

ciągnie się wzdłuż doliny Soły. Gleby aluwialnie występują także wzdłuż Potoku Milówka, Nieledwianka czy Kameszniczanka.

Większa część powierzchni gminy leży w granicach kompleksu zbożowego górskiego obejmującego gleby zwiertlinowe położone powyżej 400 m n.p.m., kompleksu zbożowo pastewnego górskiego i owsiasto pastewnego górskiego położonego powyżej 650 m n.p.m.

Korzystne dla rozwoju rolnictwa warunki glebowe występują wzdłuż doliny rzeki Soły oraz na podstokowych spłaszczeniach terenu.

W obszarach górskich większe wysokości związane są z niższymi temperaturami średnimi oraz krótszym okresem wegetacyjnym, co ma istotny wpływ na rolnictwo. W wysokich partiach gór występują gleby płytkie i kamieniste, co wiąże się z twardszą, trudniej wietrzejącą skałą macierzystą i erozją wodną. Zjawisko erozji wspomagane przez dużą intensywność i obfitość opadów powoduje obniżenie wartości użytkowej gleb.

6.1.5. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe z całego obszaru gminy są odprowadzane do rzeki Wisły poprzez Solę i jej dopływy. Rzeka Soła stanowi prawobrzeżny dopływ Wisły (zlewnia II rzędu Wisły).

Środkowa część zachodniej granicy gminy pokrywa się z działem wodnym I rzędu Wisła – Odra. Grzbietem masywu Baraniej Góry przebiega dział wodny II rzędu rozdzielający zlewnię Soły od źródłowego obszaru zlewni Wisły. Zlewnie dopływów Soły rozdzielają działy wodne III rzędu.

Dorzecze Soły jest asymetryczne, co związane jest z budową geologiczną. Dopływy lewobrzeżne, które odwadniają wschodnie stoki Beskidu Śląskiego są krótkie i cechują się dużym nie wyrównanym spadkiem. Dopływy prawobrzeżne odwadniające Beskid Żywiecki są długie, a doliny ich mają zróżnicowany przebieg. Charakterystyczną cechą górnej części dorzecza Soły jest gęsta sieć drobnych cieków, które tworzą liczne głębokie rozcięcia dolinne, sięgające w głąb masywów górskich.

Głównym lewobrzeżnym dopływem Soły na terenie gminy jest Kameszniczanka (Bystra) wraz ze swymi dopływami do których należą Janoszka, Sikorzany Potok, Roztoka. Rzeka bierze swój początek na wschodnich stokach Baraniej Góry na wysokości około 1030 m n.p.m. i przepływa w kierunku południowo-wschodnim. Jej długość wynosi około 10,4 km.

Innym dużym, lewobrzeżnym dopływem Soły na terenie Milówki jest potok Nieledwianka, który przepływając w kierunku północnym odwadnia centralną część gminy w obrębie Obniżenia Jabłonkowskiego. Źródła potoku zlokalizowane są na Przełęczy Kotelnica na wysokości ok. 700 m n.p.m. Długość Nieledwianki to około 4,9 km.

Jedynym większym, prawobrzeżnym dopływem Soły na obszarze gminy jest Potok Salamonka. Jego zlewnia usytuowana jest w rejonie zachodnich stoków Beskidu Żywieckiego. Strefa źródłowa potoku leży w rejonie Hali Cukiernicy, na wysokości ok. 870 – 900 m n.p.m. Potok przepływa w kierunku północno-wschodnim, a jego długość wynosi 6,1 km.

Południowo-zachodnia część gminy jest odwadniana przez źródłowe odcinki Czernej i jej dopływu (potoku Roztoka). Odwadniają obszar Odwadniają obszar Obniżenia Jabłonkowskiego [1.2.12.].

Z uwagi na intensywne opady, znaczne deniwelacje terenu, rozczłonkowanie rzeźby oraz słabą przepuszczalność podłoża, na terenie gminy zaznacza się intensywny spływ powierzchniowy. W celu przeciwdziałania skutkom erozji, doliny potoków są zabezpieczane.

6.1.6. Wody podziemne

Wody podziemne występują w warstwach kredy i trzeciorzędu oraz czwartorzędu. Utwory trzeciorzędowe mają charakter porowo - szczelinowy. Piętro wodonośne występuje na głębokości 50 m a jego miąższość wynosi 10 m – 40 m. Pierwszy poziom wodonośny znajduje się na głębokości 1 m - 2 m w dolinach rzek do 5 m – 10 m a nawet więcej w Beskidzie Żywieckim. Poziom czwartorzędowy nie tworzy jednolitego zwierciadła/horyzontu wód lecz izolowane, płytko zalegające zbiorniki. Jest on ujmowany studniami gospodarskimi oraz drenowany siecią hydrograficzną.

Na obszarze Milówki występują dwa główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP):

- **GZWP 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra)** obejmujący południowo - wschodnią część gminy, fliszowy kredowo – trzeciorzędowy, o powierzchni 763 km², o wodach czystych i bardzo czystych, nie wymagających uzdatniania i średnim stopniu zagrożenia zanieczyszczeniami przenikającymi z powierzchni;

- **GZWP 348 Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski)** obejmujący tereny w północnej części gminy, fliszowy kredowo – trzeciorzędowy, o powierzchni 410 km², o wodach czystych i bardzo czystych, nie wymagających uzdatniania i średnim stopniu zagrożenia zanieczyszczeniami przenikającymi z powierzchni;

Na obszarze Milówki stwierdzono występowanie zbiorników geotermalnych wód podziemnych w utworach eoceńskich i paleoceńsko – senońskich jednostki magurskiej (1,63 km³, 40°C, na głębokości 400 – 900 m), oligoceńsko – eoceńskich jednostki przedmagurskiej (1,38 km³, 55°C, na głębokości 900 – 2000 m), i paleoceńsko – senońskich jednostki śląskiej (4,42 km³, 70°C, na głębokości 2000 – 3000 m).

Ujęcia wód

Źródłem zaopatrzenia gminy Milówka w wodę są dwa ujęcia wody pitnej – ujęcie „**Kamesznica - Złatna**” – drenażowe pod dnem potoku z ustaloną strefą ochrony sanitarnej oraz ujęcie „**Milówka – Prusów**” – prespektywistyczne ujęcie na potoku Milówka.

6.1.7. Klimat

Obszar Milówki znajduje się w zasięgu dzielnicy karpackiej, w której okres wegetacji trwa 180 – 190 dni, a średnia suma opadów wynosi 600 – 800 mm. Przymrozki występują przez 110 – 160 dni w roku, a pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 80 – 90 dni. Milówka leży na pograniczu Beskidu Żywieckiego oraz Beskidu Śląskiego. Różnica względnych wysokości mieści się w przedziale 330 – 1220m n.p.m., a zatem obszar gminy znajduje się w piętrach klimatycznych **chłodnym** (śr. temp. roku 2–4 °C), **umiarkowanie chłodnym** (śr. temp. roku 4–6 °C) oraz **umiarkowanie ciepłym** (śr. temp. roku 6–8 °C).

Klimat Milówki charakteryzuje się niskimi średnimi temperaturami, niewielkimi wahaniami temperatur rocznych, inwersjami temperatury w dolinach śródgórskich, znacznymi różnicami temperatur na stokach o różnej wystawie, dużą ilością opadów, zwłaszcza wiosną i wczesnym latem oraz ich

długotrwałością, długotrwałym zaleganiem pokrywy śnieżnej, częstymi i silnymi wiatrami, z kierunków zachodnich i południowo-zachodnich, małym zachmurzeniem, wysokim nasłonecznieniem, częstymi, raptownymi zmianami pogody, mroźnymi zimami, latami krótkimi i chłodnymi.

Kierunki wiatrów uwarunkowane są rzeźbą terenu, zwłaszcza przebiegiem dolin. Obszar gminy jest stosunkowo dobrze przewietrzany. Dominują wiatry południowe i północno zachodnie. Z wiatrów lokalnych występuje halny oraz wiatry górskie. Największe prędkości wiatrów notuje się zimą, najmniejsze – latem.

Ilość opadów zależy od wysokości oraz ekspozycji stoków w stosunku do kierunku napływu wilgotnych mas powietrza. Najwięcej opadów występuje od czerwca do sierpnia (40%). Średnia roczna suma opadów wynosi 1028mm w Lalikach i 970mm Milówce. Średnia dni z pokrywą śnieżną dla doliny Soły wynosi 80 – 100 dni, natomiast dla partii szczytowych Baraniej Góry – powyżej 160 dni.

6.1.8. Warunki florystyczno-faunistyczne

Na terenie gminy Milówka wyróżnić można cztery piętra roślinności do których należą:

- piętro pogórza (do 600 m),
- piętro regła dolnego (600 – 1150 m n.p.m.)
- piętro regła górnego (pow. 1150 m n.p.m.)

Z uwagi na znaczne deniwelacje terenu szatę roślinną gminy cechuje znaczna różnorodność.

W piętrze pogórza dominowały dawniej lasy grądowe. Obecnie tereny te zostały niemal całkowicie zajęte pod uprawy i zabudowę. Zachowały się tu jedynie pojedyncze okazy starych drzew oraz gatunki runa związane z siedliskami grądowymi.

W reglu dolnym panującym zespołem leśnym jest dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy (*Abieti – Piceetum montanum*). Pierwotnie obszar występowania tego zespołu był znacznie mniejszy. Jednakże nasadzanie świerka w miejscach wyciętych buczyn spowodowało trwałe zmiany w siedliskach i rozprzestrzenienie się omawianego zbiorowiska. Z tego względu większość płatów ma wtórne pochodzenie i zubożony skład florystyczny. Drzewostan tworzą przede wszystkim świerk (*Picea abies*) i buk (*Fagus sylvatica*) z domieszką jodły (*Abies alba*).

Najlepiej wykształcone i największe powierzchniowo zbiorowiska tego typu występują w rejonie Baraniej Góry.

Regiel dolny był pierwotnie zajmowany przede wszystkim przez żyzną buczynę karpacką (*Dentario glandulosae – Fagetum*). Aktualnie w okolicach Milówki spotykane są małe fragmenty tego zespołu w formie reglowej, które zachowały się najczęściej w miejscach trudno dostępnych np. na stromych stokach wzgórz.

Do innych spotykanych w reglu dolnym zespołów należy także kwaśna buczyna górska (*Luzulo nemorosae-Fagetum*), która zajmuje przede wszystkim przygrzbietowe partie stoków. W drzewostanie dominuje buk z domieszką jawora (*Acer pseudoplatanus*), świerka i jodły. Runo o charakterze trawiastomyszystym jest ubogie florystycznie i wyróżnia się istotnym udziałem kosmatki gajowej (*Luzula luzuloides*).

Jednymi z najrzadszych zbiorowisk leśnych Beskidów związanych z piętrzem regła dolnego, a także strefami przejściowymi pomiędzy pogórzem i regłem dolnym oraz regłem dolnym i górnym są olszyna bagienna (*Caltho-Alnetum*) oraz jaworzyna karpacka (*Sorbo aucupariae-Aceretum pseudoplatani*).

Olszynę bagienną stwierdzono tylko w zachodniej części Beskidu Żywieckiego, gdzie zajmuje źródłiskowe partie stoków o niewielkim nachyleniu. Drzewostan tworzy olsza szara (*Alnus incana*) z domieszką olszy czarnej (*Alnus glutinosa*) i Jesiona (*Fraxinus excelsior*). W runie dominuje knieć błotna (*Caltha palustris*).

Nad potokami na niewielkich powierzchniach (na pograniczu pogórza i regła dolnego) spotykana jest również nadrzeczna olszyna górska (*Alnetum incanae*), która rozwija się na żyznych madach rzecznych. W gminie Milówka najlepiej wykształcone siedliska tego typu występują w Kamesznicy nad potokiem Janoszka. W drzewostanie dominuje olsza szara z domieszką jesionu, jaworu, świerka, jodły, wierzby kruchej (*Salix fragilis*) i wierzby białej (*Salix alba*).

Jaworzyna karpacka występuje nielicznie na niedużych powierzchniach w szczytowych, stromo nachylonych partiach stoków i na stromych skarpach potoków (m.in. potok Janoszka w Kamesznicy). Drzewostan jest stosunkowo niski, utworzony przez jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia*), jawor (*Acer pseudoplatanus*) i buk. Runo jest zwarte i bujne złożone z gatunków ziołoroślowych m.in. parzydła leśnego (*Arruncus sylvestris*), miłosny górskiej (*Adenostyles alliariae*), wietlicy alpejskiej (*Athyrium distentifolium*) i innych.

W piętrze regła górnego występuje zachodniokarpacka świerczyna górnoreglowa (*Plagiothecio-Piceetum tatricum*), która występuje głównie w paśmie Baraniej Góry. Drzewostan buduje świerk (*Picea abies*) z domieszką jarząbu pospolitego. W runie dominuje borówka czarna (*Vaccinium myrtillus*).

Bardzo cennymi z przyrodniczego punktu widzenia zbiorowiskami są fragmenty łągów i zarośli wierzbowych sąsiadujące z zaroślami wiklin zachowane w dolinie Soły, Kameszniczanki, potoku Janoszka, Bystra oraz przy ujściu Nieledwianki.

W nadleśnictwie Węgierska Górka (obejmującym lasy na terenie Milówki) tylko 7,8% składu gatunkowego drzewostanu jest zgodne z siedliskiem które zajmuje. 48% częściowo zgodne, natomiast ponad 44% jest niezgodne. Do niezgodnych należą lite drzewostany świerkowe na siedliskach lasu mieszanego górskiego i lasu górskiego. Nadleśnictwo Węgierska Górka wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”

Roślinność terenów otwartych

Do zbiorowisk nieleśnych występujących na terenie gminy należą głównie zespoły łąkowe, ziołorośla, a także zbiorowiska źródłiskowe, młaki górskie i inne.

Zbiorowiska łąkowe są reprezentowane między innymi przez świeże łąki i pastwiska z rzędu *Arrhenatheretalia* występujące na całym obszarze na wylesionych siedliskach świeżych. Drugim typem łąk są wilgotne łąki z rzędu *Molinietalia* tworzące większe kompleksy w Kamesznicy Górnej i Lalikach. Na terenie gminy występują ponadto ubogie murawy bliźniczkowe tzw. psiary (*Nardetalia*).

W dolinie Soły i dolinach większych jej dopływów wykształciły się nadrzeczne zbiorowiska ziołoroślowe z rzędu *Trifolio fragiferae – Agrostietalia*. Nad potokami oraz поблизу źródeł występują także ziołorośla z klasy *Betulo - Adenostyletea*

W miejscach podmokłych wykształciły się eutroficzne młaki górskie *Valeriano – Caricetum flavae*. Największy kompleks tego typu zbiorowisk znajduje się w obszarze źródłiskowym potoku Tarlicznego pomiędzy osiedlem Kasperki i Suche. Ponadto na stosunkowo dużej powierzchni wykształciły się na polanie Wędzlówka, na zboczach Baraniej Góry.

Szczególnie cenne pod względem przyrodniczym są:

- Eutroficzna młaka górską występująca w postaci płatów na trudno przepuszczalnych gruncie, przez co jest to teren wilgotny wykazujący silne ruchy poziome wody w zakłębieniach, załamaniach stoków oraz w sąsiedztwie źródła, zachowane m.in. na polanie Walaszne w Kamesznicy;
- Kwaśna młaka turzycowo – mietlicowa tworząca zespół torfowisk na terenach płaskich, słabo nachylonych na stokach lub u podnóży dolin potoków. Ze względu na znikomy przepływ wody skład gatunkowy tworzą rośliny naczyniowe oraz mszaki. Płaty tego zespołu stwierdzono na polanie w Walaszne i na Hali Baraniej w Kamesznicy;
- Łąka mietlicowa – mietlicowa zajmująca stoki o zmiennym nachyleniu 45° do ekspozycji północnej i północno – zachodniej z charakterystycznym dla tego zespołu gatunkiem – mietlikiem dachówkowatym. Największe powierzchnie zajmują się m.in. na polanie Walaszne w Kamesznicy;
- Wilgotna łąka ostrożeńowa zlokalizowana w dolnych partiach stoków i w dolinach potoków z charakterystycznym gatunkiem, którym jest ostrożeń łąkowy. Dobrze wykształcone płaty wilgotnej łąki można spotkać na polanie Walaszne
- Zbiorowisko naparstnicy zwyczajnej, które można spotkać na nasłonecznionych skarpach nad potokami oraz na polanach w sąsiedztwie zarośli np. w Kamesznicy.

Chronione gatunki roślin:

Zgodnie z materiałami archiwalnymi na terenie gminy Milówka występują 24 chronione gatunki roślin. Należą do nich:

a) gatunki objęte ochroną ścisłą: podrzeń żebrowiec (*Blechnum spicant*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), widłak wroniec (*Huperzia selago*), kruszczyk błotny (*Epipactis palustris*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), kukulka Fuchsa (*Dactylorhiza fuchsii*), mietlikiem dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*), kukulka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), listera jajowata (*Listera opata*), ciemiężca zielona (*Veratrum lobelianum*), gółka długoostrogowa (*Gymnadenia conopsea*), dziewięciśń bezłodygowy (*Carlina acaulis*), storczyka kulista (*Trausteinera globosa*), podkolan biały (*Palanthera bifolia*), wawrzynek wilczczyko (*Daphne mezereum*), gnidosz rozestany (*Pedicularis sylvatica*), rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), parzydło leśne (*Aruncus dioicus*), goryczka trojeściowa (*Gentiana asclepiadea*).

b) gatunki objęte ochroną częściową: kalina koralowa (*Viburnum opulus*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*).

Świat zwierzęcy

Zwierzęta występujące na obszarze gminy to gatunki charakterystyczne dla górskich środowisk leśnych i leśno-łąkowych. Na terenie nadleśnictwa Węgierska Górka (obejmującego także gminę Milówka) spotkać można pospolite ssaki między innymi takie jak dziki (*Sus scrofa*), sarny (*Capreolus capreolus*), jelenie (*Cervus elaphus*), zające (*Lepus europaeus*), lisy (*Vulpes vulpes*), kuny (*Martes sp.*), a ponadto chronione gatunki jak na przykład kret (*Talpa europaea*), jeż (*Erinaceus europaeus*) czy wiewiórka (*Sciurus vulgaris*). Do rzadkich i chronionych przedstawicieli ssaków stwierdzonych na terenie nadleśnictwa należą między innymi wilk (*Canis lupus*), niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*), ryś (*Lynx lynx*), a także orzesznica (*Muscadrinus avellanarius*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), ryjówka malutka (*Sorex minutus*), ryjówka górską (*Sorex alpinus*) oraz nietoperze takie jak mroczek poźłocisty *Eptesicus nilssonii*, mroczek późny *Eptesicus serotinus*, nocek duży *Myotis myotis*, nocek wąsaty *Myotis mystacinus*, podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*, borowiec wielki *Nyctalus noctula*, gacek wielkouch *Plecatus auritus*.

Awifauna jest licznie reprezentowana przez gatunki należące do różnych grup systematycznych, w tym także przez gatunki rzadkie i chronione jak na przykład: bocian czarny *Ciconia nigra*, kobuz *Falco subbuteo*, jarząbek *Bonasa Banasia*, cietrzew *Tetrao tetrix*, głuszec *Tetrao urogallus*, przepiórka *Coturnix coturnix*, brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, płomykówka *Tyto alba*, puchacz *Bubo Bubo*, pójdzka *Athene noctua*, zimorodek *Alcedo atthis*, dzięcioł syryjski *Dendrocopos syriacus*, dzięcioł biało-grzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł trójpalczasty *Dendrocopos tridactylus*, siwerniak *Anthus spinoletta*, pluszcz *Cinclus cinclus*, drozd obrożny *Turdus torquatus*, srokosz *Lanius excubitor*.

Pośród przedstawicieli herpetofauny występujących na obszarze gminy spotkać można takie gatunki gadów jak żmija zygzakowata (*Vipera berus*), zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*), padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*), jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Lacerna vivipara*) oraz płazy takie jak na przykład traszka górską (*Triturus alpestris*), traszka zwyczajną (*Triturus vulgaris*), salamandra plamista (*Salamandra salamandra*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), kumak górski (*Bombina variegata*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*), ropucha szara (*Bufo bufo*) czy ropucha zielona (*Bufo viridis*) [1.2.15].

Wśród bezkręgowców najliczniejszą grupę stanowią owady oraz pajęczaki, zasiedlające różnorodne typy siedlisk na terenie gminy.

6.1.9. Obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych

Obszary Natura 2000

Teren gminy Milówka znajduje się w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Beskid Żywiecki”, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Beskid Żywiecki” (południowo-wschodnia części i południowo-zachodnie krańce gminy) oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Beskid Śląski” (północna część gminy).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Beskid Żywiecki” (PLH 240006) zajmuje powierzchnię 35 276,1 ha i obejmuje fragment Beskidu Żywieckiego charakteryzujący się różnorodnością form geomorfologicznych - grzbietów, garbów, żeber, murów skalnych, gołoborzy na stokach i osuwisk skalnych. Do najciekawszych zespołów form skalnych zalicza się m.in. grzbietowe części pasma

Prusowa. Sieć hydrograficzna ma tu charakter typowo górski, z dużą liczbą potoków o gwałtownych spadkach i malowniczych wodospadach. Osobliwością są nieliczne, drobne jeziora osuwiskowe. Szatę roślinną tworzą naturalne zespoły lasów iglastych i liściastych (około 75% powierzchni ostoi) oraz naturalne, półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska nieleśne.

Tabela 1: Klasy siedlisk na całości obszaru Natura 2000 PLH 240006

Siedlisko	Pokrycie [%]
lasy iglaste	47%
lasy liściaste	6%
lasy mieszane	12%
siedliska leśne (ogólnie)	14%
siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	7%
siedliska rolnicze(ogólnie)	14%

Typy siedlisk przyrodniczych podlegające ochronie w ramach ważnych dla wspólnoty europejskiej, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (wg załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG):

- Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
- Wysokogórskie borówczyska bażynowe (Empetro-Vaccinietum)
- Zarośla kosodrzewiny (Pinetum mugo)
- Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (Salicetum lapponum, Salicetum silesiacae)
- Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)
- Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)
- Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygono-Trisetion)
- Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)
- Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii
- Jaskinie niedostępne do zwiedzania
- Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)
- Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)
- Górskie jaworzyny ziołoroślone (Aceri-Fagetum)
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)
- Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani)
- Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino)
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)
- Górskie bory świerkowe (Piceion abietis część - zbiorowiska górskie)

Gatunki roślin ważne dla wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (wg załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG) występujące na obszarze to:

Widłoząb zielony (*Dicranum viride*), Obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*), Dzwonek piłkowany (*Campanula serrata*), Tojad mocny (*Aconitum firmum* ssp. *moravicum*), Tocja karpacka (*Tozzia carpatica*).

Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

Jarząbek (*Bonasa bonasia*), Głuszec (*Tetrao urogallus*), Puchacz zwyczajny (*Bubo bubo*), Sóweczka zwyczajna (*Glaucidium passerinum*), Zimorodek zwyczajny (*Alcedo atthis*), Dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), Dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), Dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), Dzięcioł białogrzbiety (*Dendrocopos leucotos*), Dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*), Gąsiorek (*Lanius collurio*).

Gatunki zwierząt ważne dla wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (wg załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG) chronione w ramach obszaru to:

Nocek duży (*Myotis myotis*), Wilk (*Canis lupus*), Niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*), Wydra europejska (*Lutra lutra*), Ryś (*Lynx lynx*), Darniówka tatrzańska (*Microtus tatricus*), Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), Kumak górski (*Bombina variegata*), Traszka karpacka (*Triturus montandoni*), Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*), Koza (*Cobitis taenia*), Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*), Brzanka (*Barbus peloponnesius*), Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), Biegacz gruzelkowaty (*Carabus variolosus*), konarek tajgowy (*Phryganophilus ruficollis*).

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Beskid Żywiecki” (PLB 240002) jest powiązany terytorialnie ze Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk „Beskid Żywiecki”.

Obszar ten stanowi ostoję dla następujących gatunków ptaków:

- **Ptaki** wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

Trzmiełojad (*Pernis apivorus*), Orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*), Jarząbek (*Bonasa bonasia*), Głuszec (*Tetrao urogallus*), Derkacz (*Crex crex*), Puchacz zwyczajny (*Bubo bubo*), Sóweczka zwyczajna (*Glaucidium passerinum*), Puszczyk uralski (*Strix uralensis*), Włochatka zwyczajna (*Aegolius funereus*), Dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), Dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), Dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), Dzięcioł białogrzbiety (*Dendrocopos leucotos*), Dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*).

- **Ptaki migrujące** wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

Siwerniak (*Anthus spinoletta*), Pliszka górska (*Motacilla cinerea*), Pluszcz zwyczajny (*Cinclus cinclus*), Drozd obrożny (*Turdus torquatus*), Orzechówka (*Nucifraga caryocatactes*).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Beskid Śląski” (PLH 240005) zajmuje 26 405,4 ha i położony jest zasadniczo w masywie Beskidu Śląskiego. Występuje tu szereg malowniczych form skalnych, takich jak: progi i wodospady w dolinach potoków, liczne formy skałkowe oraz różnorodne formy osuwiskowe powierzchniowe i podziemne. Powierzchniowo dominują lasy, głównie sztuczne monokultury świerkowe. Jest to obszar o dużym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności.

Tabela 2: Klasy siedlisk na całości obszaru Natura 2000 PLH 240005

Siedlisko	Pokrycie [%]
las iglaste	45%
las liściaste	15%
las mieszane	24%
siedliska leśne (ogólnie)	7%
siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	1%
siedliska rolnicze(ogólnie)	8%

Typy siedlisk przyrodniczych podlegające ochronie w ramach ważnych dla wspólnoty europejskiej, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (wg załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG):

- Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków;
- Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea) - murawy z istotnymi stanowiskami storczyków;
- Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie);
- Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris);
- Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygonum-Trisetion);
- Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z Androsacion vandellii;
- Jaskinie niedostępne do zwiedzania;
- Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion);
- Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion);
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum);
- Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani);
- Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion);
- Górskie bory świerkowe (Piceion abietis część - zbiorowiska górskie).

Gatunki roślin ważne dla wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (wg załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG) występujące na obszarze to:

Widłoząb zielony (*Dicranum viride*), Obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus*), Tojad mocny (*Aconitum firmum* ssp. *moravicum*), Tocja karpacka (*Tozzia carpatica*).

Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

Bocian czarny (*Ciconia nigra*), Jarząbek (*Bonasa bonasia*), Głuszec (*Tetrao urogallus*), Puchacz zwyczajny (*Bubo bubo*), Sóweczka zwyczajna (*Glaucidium passerinum*), Puszczek uralski (*Strix uralensis*), Zimorodek zwyczajny (*Alcedo atthis*), Dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), Dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), Dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), Dzięcioł białogrzbisty (*Dendrocopos leucotos*), Dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*), Muchotówka mała (*Ficedula parva*), Muchotówka białoszyja (*Ficedula albicollis*), Gąsiorek (*Lanius collurio*), Cietrzew (*Tetrao tetrix tetrix*).

Gatunki zwierząt ważne dla wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (wg załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG) chronione w ramach obszaru to:

Podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*), Mopek (*Barbastella barbastellus*), Nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*), Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*), Nocek duży (*Myotis myotis*), Wilk (*Canis lupus*), Niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*), Wydra europejska (*Lutra lutra*), Ryś (*Lynx lynx*), Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), Kumak górski (*Bombina variegata*), Traszka karpacka (*Triturus montandoni*), Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*), Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*), Brzanka (*Barbus peloponnesius*), Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*), Kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*), Biegacz gruzełkowaty (*Carabus variolosus*).

Parki Krajobrazowe

Gmina Milówka położona jest w zasięgu dwóch Parków Krajobrazowych, tj. Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego (północna część gminy) oraz Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego (południowo-wschodnia część gminy).

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego utworzony został rozporządzeniem nr 10/98 wojewody bielskiego z dnia 16.06.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Biel. nr 9/98, poz. 111). Zajmuje powierzchnię 38 620 ha a jego otulina - 22285 ha. Utworzony został w celu zachowania, popularyzacji i upowszechniania szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Beskidu Śląskiego, w warunkach racjonalnego gospodarowania zgodnie z zasadami ekorozwoju. Swoim zasięgiem obejmuje tereny leśne pasm górskich Czantorii i Baraniej Góry wraz ze znajdującym się na stokach Baraniej Góry obszarem źródłiskowym Wisły. Atrakcyjność rejonu wzbogacają zabytki architektury i lokalnego budownictwa.

Żywiecki Park Krajobrazowy został utworzony Uchwałą Nr XII/79/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bielsku – Białej z dnia 13.03.1986 r. Aktualnie powierzchnia parku wynosi 35870 ha. Wokół parku ustanowiono otulinę na obszarze 18600 ha. Żywiecki Park Krajobrazowy obejmuje pasmo Beskidu Żywieckiego, położone przy granicy ze Słowacją w widłach rzeki Soły i Koszarawy oraz niewielką część Beskidu Makowskiego z masywem Kiczory (762 m n.p.m.). W otulinie parku znajduje się południowo-zachodni fragment Kotliny Żywieckiej ze starą częścią miasta Żywca. Na terenie Milówki park zajmuje powierzchnię 1 700 ha. Chronione są najpiękniejsze partie Beskidu Żywieckiego, bogata tradycja regionu, znaczny udział zbiorowisk naturalnych oraz bogactwo świata zwierząt. Dominującym elementem krajobrazu są drzewostany świerkowe i inne obszary leśne.

Pomniki przyrody

Zgodnie z rejestrem pomników przyrody Regionalnej Dyrekcji Środowiska w Katowicach na terenie gminy Milówka ochroną w formie pomników objęto 9 obiektów wymienionych w poniższej tabeli:

Tabela 3. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Milówka.

Nr	Nazwa pomnika przyrody	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
1.	Żywotnik zachodni	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	57	Kamesznica	0001	14885	Teren dawnego parku zabytkowego w sąsiedztwie zabytkowej leśniczówki
2.	Grupa wielogatunkowa - 5 szt.	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	300	Milówka	0003	4109	Otoczenie kościoła, teren Parafii rzymsko-katolickiej w Milówce

Nr	Nazwa pomnika przyrody	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
		Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	400	Milówka	0003	4109	
		Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	470	Milówka	0003	4109	
		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	400	Milówka	0003	4109	
		Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	410	Milówka	0003	4109	
3.	Buk zwyczajny	Buk zwyczajny (<i>Fagus silvatica</i>)	510	Laliki	0002	2294/2	Laliki 195/1
4.	Lipa drobnolistna	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	440	Nieledwia	0004	4851	Nieledwia-Tarliczne 195

Korytarze ekologiczne

Północna część gminy obejmująca kompleksy leśne stanowi fragment obszaru węzłowego dla dużych ssaków drapieżnych i ssaków kopytnych - Beskid Śląski. Natomiast południowe leśne tereny gminy stanowią część węzłowego obszaru migracji ssaków Beskidu Żywieckiego. Wspomniane wyżej obszary węzłowe połączone są teriologicznym (lądowym) korytarzem ekologicznym ssaków drapieżnych i kopytnych (D/BŻ-BŚ i K/BŻ-BŚ). Na terenie gminy Milówka, w rejonie sołectwa Laliki, zlokalizowany jest newralgiczny fragment wspomnianego korytarza obejmujący odcinek drogi S69 Laliki – Zwardoń, gdzie migracja dużych ssaków jest utrudniona.

Korytarz łączący Beskid Żywiecki i Beskid Śląski stanowi element korytarza spójności obszarów chronionych o randze międzynarodowej. Ponadto na terenie Milówki korytarz spójności obszarów chronionych obejmuje również dolinę Soły oraz dolinę potoku Kameszniczanka.

Obszary leśne na terenie gminy oraz tereny wspomnianych powyżej korytarzy ekologicznych wchodzi w skład tzw. Południowego Korytarza Ekologicznego ciągnącego się od Bieszczadów poprzez Beskidy, rejon Zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich. Stanowi on jedno z istotnych ogniw łączności ekologicznej w skali Europy

Cały obszar gminy zlokalizowany jest w zasięgu ponadregionalnego korytarza ornitologicznego „Lasy Beskidu Śląsko – Żywieckiego” [1.2.16].

Lokalne ciekі wodne oraz obszary podmokłe i zalesione stanowią ważne szlaki migracji herpetofauny (gadów i płazów). Ponadto ciekі wodne, w tym przede wszystkim rzeka Soła stanowią ostoje i drogi migracji ryb.

Walory krajobrazowe, turystyka i rekreacja

Milówka jest malowniczo położoną gminą beskidzką o dominującej funkcji rolniczej i turystycznej, bez uciążliwych zagrożeń przemysłowych. Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze cały obszar gminy należy uznać za atrakcyjny dla celów rekreacyjno-turystycznych.

Przykładem terenu atrakcyjnego pod względem możliwości zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego jest rejon góry Zabawa. Zlokalizowany jest poza granicami Parków Krajobrazowych.

Warunki naturalne pozwalają na dłuższe zaleganie pokrywy śnieżnej. Atutami są również piękne krajobrazy ze szczytu i zboczy góry.

6.2. Odporność środowiska na degradację oraz zdolność do samoregeneracji

Odporność środowiska na degradację jest ściśle powiązana z jego możliwością do regeneracji. Natomiast zdolność środowiska do regeneracji określona jest długością zmian zachodzących w środowisku, tzn. czasem, jaki upłynął od zaprzestania degradacji środowiska do momentu powrotu do stanu, jaki miał miejsce przed rozpoczęciem oddziaływania na środowisko.

Podstawowe zmiany w środowisku analizowanego obszaru związane są z postępującą urbanizacją terenów. Potencjalnym zmianom ulegają dominujące ekosystemy leśne, łąkowe czy użytki rolne na rzecz powierzchni szczelnych (drogi dojazdowe, place) oraz budynków kubaturowych. Na terenach zabudowy następuje wypieranie obecnie występujących gatunków roślin przez gatunki obce siedliskowo. Zabudowane tereny oprócz faktu, iż ograniczają tereny biologicznie czynne są także źródłem emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz przyczyniają się do zwiększenia ilości odpadów związanej ze wzrostem ilości mieszkańców, także sezonowych.

Zmienia się jakość powietrza atmosferycznego tj. pogarszają się warunki aerosanitarnie na terenach zabudowanych – głównie ze względu na niską emisję oraz emisję spalin wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych – zjawisko to pogłębia się wraz z zagęszczeniem zabudowy i wzrostem natężenia ruchu.

Na stan i jakość środowiska przyrodniczego analizowanego terenu wpływa również hałas pochodzący głównie ze wzmożonego ruchu komunikacyjnego oraz towarzyszący mu hałas bytowy powstający w obrębie zabudowań.

Wprowadzanie nowej rozproszonej zabudowy, szczególnie w obrębie przysiółków położonych na zboczach górskich, wiąże się z problemem gromadzenia powstających w gospodarstwach ścieków komunalnych. W przypadku trudno dostępnych terenów górskich zwiększa się ryzyko przedostania nieczystości z nieszczelnych przydomowych szamb do wód powierzchniowych i gruntowych. Rozwiązaniem jest budowa zbiorczych przydomowych oczyszczalni ścieków, do których podłączonych może być kilka gospodarstw. Tego typu rozwiązanie eliminuje problem wywozu nieczystości, szczególnie w okresie zimowym.

Wymienione wyżej wymienione zmiany związane są z istniejącą działalnością człowieka i ustają po jej zakończeniu. Możliwa jest, więc regeneracja środowiska a miarą zdolności do regeneracji jest tu okres jaki jest potrzebny do powrotu środowiska do stanu pierwotnego. Mając na uwadze fakt, że w pobliżu analizowanego terenu znajdują się tereny stosunkowo słabo jeszcze przekształcone przez człowieka (obszary wyższych partii Beskidów), to pomimo osadnictwa i oddziaływania człowieka, regeneracja środowiska nastąpiłaby stosunkowo szybko po zaprzestaniu ingerencji ludzkiej.

Rozwój zabudowy na terenach cennych z przyrodniczego punktu widzenia, szczególnie w obrębie obszarów chronionych bądź wskazanych do ochrony, wpłynie niekorzystnie na stan środowiska przyrodniczego tego obszaru. Jednakże proces wzrostu terenów zabudowanych jest naturalną konsekwencją rozwoju osadnictwa. Minimalizacja tych wpływów na terenach objętych opracowaniem może nastąpić poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów dotyczących ochrony środowiska

przyrodniczego oraz zagospodarowania zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz konsekwentne egzekwowanie tych postanowień.

6.3. Główne zagrożenia środowiska obszaru objętego projektem Studium

Główne zagrożenia środowiska obszaru zmiany Studium to:

- przekształcenia powierzchni ziemi i gleb
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych
- zanieczyszczenie powietrza
- emisja hałasu
- promieniowanie niejonizujące

Przekształcenia powierzchni ziemi i gleb

Projekt Studium przedstawiony do oceny obejmuje tereny leżące w granicach administracyjnych gminy Milówka. Teren objęty opracowaniem aktualnie jest częściowo zabudowany, a powierzchnia ziemi w tych rejonach została przekształcona.

Realizacja zagospodarowań przyjętych w Studium w mniejszym lub większym stopniu będzie oddziaływać na istniejące ukształtowanie terenu. W obrębie obszarów gdzie utrzymane zostało istniejące zagospodarowanie zmiany powierzchni ziemi będą niewielkie. Obejmować mogą uszczelnienie powierzchni ziemi wraz z realizacją dodatkowych zagospodarowań realizowanych w ramach zagęszczania istniejącej zabudowy bądź rozbudowy i przebudowy istniejących obiektów.

Znaczne zmiany w ukształtowaniu powierzchni i pokrywy glebowej występować będą między innymi na projektowanych terenach zabudowy.

Obszary te, w obecnym zagospodarowaniu, najczęściej pokrywają głównie otwarte tereny użytków rolnych, łąk, pastwisk i nieużytków. Realizacja jakichkolwiek inwestycji w tym terenie wymagać będzie niwelacji terenu pod możliwość lokalizacji obiektów kubaturowych i towarzyszącej im infrastruktury drogowej.

Kolejnym oddziaływaniem związanym z przyrostem terenów zabudowanych będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, co ograniczy możliwość infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie powodować będzie wzrost spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych.

Ponadto wprowadzenie zabudowy w terenach otwartych przyczyni się do powstania dominant a tym samym zmniejszenia walorów krajobrazowych tego fragmentu analizowanego terenu.

Inną konsekwencją wprowadzania nowej zabudowy będzie zakłócenie naturalnych szlaków migracji zwierząt, szczególnie na terenach otwartych pól i nieużytków a także utrudnienie dostępu do niektórych siedlisk i żerowisk.

Ograniczeniem oddziaływania związanego ze zmniejszeniem się powierzchni biologicznie czynnych jest wprowadzenie zapisów określających w zależności od zagospodarowania minimalny procent terenów biologicznie czynnych wahający się w zakresie od 10 do 70% powierzchni terenu.

W przedstawionym do oceny projekcie Studium wyznaczono m.in. obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych w granicach których ustalono:

- 1) wykluczenie lokalizacji nowej zabudowy i stworzenie warunków dla sukcesywnej likwidacji istniejącej zabudowy,
- 2) prowadzenie monitoringu na obszarach osuwiskowych zabudowanych,

- 3) wszelkie inwestycje powinny być poprzedzone badaniami geologiczno-inżynierskimi,
- 4) zagospodarowanie i odwadnianie terenów osuwiskowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Aktualnie na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych są przede wszystkim:

- ścieki socjalno-bytowe z zabudowy mieszkaniowej,
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów i stacji paliw,
- odcieki ze składowisk odpadów,
- zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych,

Gmina jest w niewielkim stopniu skanalizowana. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzane są przede wszystkim do szamb lub bezpośrednio do lokalnych rowów przydrożnych i cieków. Nieszczelne szamba oraz „dzikie” wyloty kanalizacji stanowią znaczące zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych. Ścieki te wprowadzają głównie zanieczyszczenia wyrażone jako BZT₅, ChZT, azot amonowy i fosforany.

Ścieki deszczowe z dróg, placów i stacji paliw zanieczyszczają wody powierzchniowe głównie substancjami ropopochodnymi splukiwanymi z nawierzchni dróg.

Stan czystości środowiska jest przedmiotem stałych badań wchodzących w skład systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowanego obecnie przez Śląski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach (ŚWIOŚ) [1.2.13].

Rzeka Soła na terenie Milówki odprowadza wody zaliczane do III klasy czystości.

Cieki wodne w Milówce mają górski charakter. Charakteryzują się dużymi spadkami oraz wąskimi i głębokimi korytami, co stwarza zagrożenie powodziowe. Niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi i lokalnych podtopień wiąże się z krótkotrwałymi wezbraniami po gwałtownych opadach, szybkim spływem powierzchniowym, wysokimi wskaźnikami opadów i odpływu oraz niskim poziomem retencji powierzchniowej i gruntowej. Z uwagi na te czynniki tereny gminy zaliczają się do obszarów o najwyższym stopniu zagrożenia powodziowego. Obowiązują granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią wyznaczone przez RZGW Kraków w „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły”.

W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w projekcie Studium ustala się:

- 1) utrzymanie i utrwalanie terenów rolniczych lub zieleni nieurządzonej,
- 2) zachowanie istniejącego zagospodarowania i w miarę możliwości naturalnego krajobrazu,
- 3) dopuszczenie realizacji zabudowy i przedsięwzięć zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony przeciwpowodziowej.

Na obszarze Milówki występują dwa główne zbiorniki wód podziemnych tj. GZWP 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra) oraz GZWP 348 Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski) Są to zbiorniki o wodach czystych i bardzo czystych, nie wymagających uzdatniania i średnim stopniu zagrożenia zanieczyszczeniami przenikającymi z powierzchni.

W przedstawionym do oceny projekcie zmiany Studium ochrona wód obejmuje zarówno bezpośrednie tereny wód, jak również wszystkie działania i czynniki wpływające pośrednio na ich stan.

Zanieczyszczenie powietrza

Powietrze atmosferyczne jest jednym z ważniejszych komponentów środowiska a stan jego czystości może wywierać ujemny wpływ na zdrowie ludzi, roślin, zwierzęta oraz wartość użytkową gleby i wody.

Stan czystości powietrza na terenie gminy jest rezultatem zewnętrznych i lokalnych emisji zanieczyszczeń.

Głównym zagrożeniem dla jakości powietrza na omawianym terenie są zanieczyszczenia związane z:

- Ostrawsko - Karwińskim Okręgiem Przemysłowym i Rybnickim Okręgiem Przemysłowym.
- drogami S69 i 69 oraz linią kolejową Katowice – Zwardoń
- stacjami benzynowymi i zakładami przemysłowymi, szczególnie betoniarnią.
- niska emisja sektora komunalno – bytowego w przypadku terenów zabudowanych,

Problem niskiej emisji związany jest przede wszystkim z zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw dla potrzeb ogrzewania budynków zlokalizowanych w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Paliwa niskiej jakości takie jak węgiel oraz odpady z jego przeróbki (muł węglowy) to najpopularniejsze nośniki energii wykorzystywane do ogrzewania gospodarstw. W konsekwencji, wiele trujących części lotnych, zawartych w spalonym węglu (smoły, popioły, toksyczne gazy, będące w 30% składnikami węgla nie są spalane, lecz uwalniane bezpośrednio do atmosfery). Uciążliwości związane z niską emisją charakteryzują się sezonowością - wyraźnie wzrastają w sezonie grzewczym, natomiast latem ich znaczenie jest niewielkie.

Emisja komunikacyjna jest wynikiem przede wszystkim spalania paliw w silnikach samochodowych. Spaliny z układów wydechowych dostające się do powietrza atmosferycznego zawierają m.in. dwutlenek węgla, tlenki azotu, tlenki węgla i węglowodory – w tym benzen i aldehydy.

Na terenie Milówki nie ma punktu pomiarowego monitoringu powietrza WIOŚ w Katowicach. Najbliższy taki punkt znajduje się w Żywcu. Wyniki pomiarów z tego punktu pomiarowego wskazują, że w tym rejonie średnie stężenie pyłu zawieszonego w 2011 r. wyniosło około 58,4 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] (dopuszczalna norma wynosi 40 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]). Średnie stężenie tlenków azotu wyniosło 55,0 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] (dopuszczalna norma wynosi 30 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]). Przekraczane są również normy dla dwutlenku azotu i dwutlenku azotu.

Ze względu na ukształtowanie terenu, warunki rozpraszania zanieczyszczeń są zróżnicowane. W dolinach Soły i potoków przewietrzanie jest ograniczone i dochodzi do powstawania zastoisk powietrza, co może powodować wydłużone zaleganie zanieczyszczonych mas powietrza, co jest szczególnie niekorzystne w kontekście lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i zwiększonej emisji z nią związanej.

Emisja hałasu

W porównaniu do dużych aglomeracji miejskich, na terenie gminy Milówka problem nadmiernego hałasu właściwie nie występuje.

Na poziom hałasu w gminie w największym stopniu wpływa komunikacja samochodowa oraz kolejowa, a także zakłady przemysłowe – tartaki, zakład kamieniarski, betoniarnia. Oddziaływania te są

jednak ograniczone do stosunkowo niewielkiej części gminy, położonych głównie wzdłuż torów kolejowych oraz istniejącego przebiegu DK 69. Planowana budowa kolejnego odcinka drogi ekspresowej S69 wraz z towarzyszącymi jej rozwiązaniami w zakresie ochrony akustycznej pozwoli w znacznym stopniu ograniczyć poziom hałasu w miejscowości Milówka i przenieść uciążliwości związane z intensywnym ruchem samochodowym w tereny zabudowane w niewielkim stopniu.

Na terenie gminy ochronie akustycznej podlegają zabudowania mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne, zabudowania zagrodowe, tereny mieszkaniowo – usługowe i tereny rekreacyjno – wypoczynkowe oraz zabudowania związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Promieniowanie niejonizujące

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odrębną wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego 50 Hz w wysokości 1kV/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń w/w rozporządzenie określa wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

W gminie Milówka źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są anteny nadawcze stacji bazowych telefonii komórkowej, przekaźniki radiowe i telewizyjne oraz urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne (zlokalizowane na wieży kościoła w Milówce i Małej Baraniej), linie przesyłowe wysokich, średnich i niskich napięć oraz stacje transformatorowe.

6.4. Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy położony jest w zlewni rzeki Soły i jej dopływów. Zgodnie z informacjami zawartymi w planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły, Jednolita Część Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Soła od Wody Ujsolskiej do Zbiornika Tresna” opisaną kodem europejskim PLRW 200014213259 ma status silnie zmienionej. Aktualnie jej stan jest dobry, lecz osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone. Sposób użytkowania zasobów wód oraz konieczność zapewnienia ochrony przed powodzią uniemożliwiały likwidację zabudowy cieków i ich udrożnienie przed 2012 r.

Oceniany projekt Studium wprowadza zapisy mające na celu ochronę wód powierzchniowych i podziemnych. W związku z tym realizacja zamierzeń planistycznych Studium, przy zachowaniu wprowadzanych ustaleń w zakresie ochrony wód nie powinna stwarzać zagrożenia dla utrzymania celów środowiskowych w/w jednolitej części wód powierzchniowych

6.5. Obszary problemowe

W przypadku wprowadzania nowych terenów zabudowy na tereny biologicznie czynne niemal zawsze problemem jest znalezienie równowagi pomiędzy presją zabudowywania kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska.

Z przyrodniczego punktu widzenia niekorzystnym jest wprowadzanie zabudowy tam gdzie teren otwarty stanowi łącznik pomiędzy dużymi systemami zadrzewień lub kompleksami leśnymi. Problemem może być także realizacja zabudowy na terenach zwartych kompleksów rolnych powodująca ich fragmentację. Wkraczanie nowej zabudowy na obszary rolne zagraża również lokalnej bioróżnorodności tych ekosystemów. Kwestią konfliktową jest także realizacja zabudowy na terenach stanowiących korytarze ekologiczne, przez co zagrożona może być ich drożność. Kwestię to omówiono dokładniej w rozdziale 10.1.

Potencjalny konflikt może stanowić wprowadzenie niektórych terenów zabudowy (m.in. mieszkaniowej i letniskowej) w granicach obszaru Natura 2000 z uwagi na możliwość występowania chronionych bądź cennych przyrodniczo siedlisk.

Z uwagi na potencjalne zagrożenia dla zabudowy i komfortu życia ludzi do kwestii problemowych należy zaliczyć wprowadzenie (lub utrzymanie) niektórych terenów przeznaczonych pod zabudowę na obszarach osuwisk oraz obszarach zagrożonych ruchami masowymi. Podobny problem dotyczy także terenów zagrożonych podtopieniami. Wystąpienie zjawiska osuwania się mas ziemnych bądź podtopień może stać się przyczyną strat materialnych mieszkańców gminy. W graniach terenów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych, w Studium wprowadzono nakaz poprzedzenia wszelkich inwestycji wykonaniem badań geologiczno-inżynierskich.

Niekorzystne oddziaływanie na komfort życia mieszkańców może mieć miejsce w przypadku ponadnormatywnego oddziaływania hałasu na tereny chronione akustycznie, pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych (drogi ekspresowej lub linii kolejowej), a także terenów zabudowy produkcyjnej. Przedstawiony do oceny projekt Studium wprowadza lokalnie tereny zabudowy objęte ochroną akustyczną w pobliżu drogi ekspresowej i linii kolejowej mogących niekorzystnie oddziaływać na warunki akustyczne wprowadzanych jednostek.

W sołectwie Milówka przewidziano wprowadzenie terenów usług komercyjnych w zasięgu ochronnej strefy sanitarnej cmentarza o promieniu 50 m, a także zabudowy mieszkaniowej w zasięgu strefy ochronnej cmentarza o promieniu 150 m. Ponadto w sołectwie Kamesznica w strefie sanitarnej cmentarza (150 m) wprowadzono teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Tereny cmentarzy stanowią potencjalne zagrożenie dla wód gruntowych.

Zgodnie z zapisami ujętymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 522, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150m. Odległość ta może być zmniejszona do 50m, pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Zgodnie z powyższym realizacja planowanej zabudowy usługowej w granicach strefy sanitarnej cmentarza w Milówce oraz Kamesznicy (teren mieszkaniowo-usługowy) jest możliwa pod warunkiem, iż będzie podłączona do gminnej sieci wodociągowej oraz że w strefie tej nie będą lokowane zakłady produkujące artykuły żywności, zakłady żywienia zbiorowego bądź zakłady przechowujące artykuły żywności. Planowana zabudowa mieszkaniowa w strefie sanitarnej (150 m) także może być zrealizowana pod warunkiem, iż będzie podłączona do gminnej sieci wodociągowej.

6.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Poprzez brak realizacji ustaleń Studium rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym sposobie użytkowania.

Aktualnie na obszarze objętym projektem Studium dominują tereny zielone w tym kompleksy leśne oraz użytki rolne. Powierzchnię gminy stanowią także obszary zabudowane z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy zagrodowej.

W związku z tym można przypuszczać, iż w przypadku braku realizacji ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego będą się utrzymywały następujące, potencjalne tendencje zmian w środowisku:

a) na terenach zielonych (leśnych i łąkowych):

- stan środowiska naturalnego zasadniczo nie zmieni się; naturalna sukcesja na użytkach zielonych (w przypadku braku ingerencji człowieka) będzie przebiegać w kierunku wykształcenia zbiorowisk leśnych
- zanieczyszczanie siedlisk przez powstawanie tzw. „dzikich wysypisk” odpadów komunalnych”

b) na terenach zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę oraz w ich sąsiedztwie

- pogłębiająca się synantropizacja zbiorowisk roślinnych związana z wprowadzaniem nowej zabudowy mieszkaniowej (szczególnie jednorodzinnej), której towarzyszą ekspansywne gatunki roślin obcych siedliskowo, wypierające gatunki rodzime w lokalnych ekosystemach,
- wzrost terenów zabudowanych, w związku z tym można spodziewać się większego pokrycia terenu siecią dróg dojazdowych, zagęszczenia linii przesyłowych energii elektrycznej itp.
- rozrost nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób chaotyczny, nieuporządkowany pogłębiający dysharmonię krajobrazu gminy, a także wpływający na stan i jakość środowiska przyrodniczego.

7. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Realizacja pozaprzyrodniczych ustaleń na terenach biologicznie czynnych jest niemal zawsze związana z mniejszą lub większą ingerencją w środowisko naturalne. Wielkość i zasięg potencjalnych oddziaływań uzależniony będzie od przyjętych w projekcie budowlanym rozwiązań technicznych.

Przeznaczeniami wprowadzanymi w przedstawionym do oceny projekcie Studium, które potencjalnie znacząco oddziałują na środowisko mogą okazać się tereny zabudowy produkcyjno-usługowej. Obecnie tereny te są już częściowo zainwestowane gdzie środowisko zostało przekształcone. Niezagospodarowane części tychże terenów zajmują powierzchnie zielone, lokalnie porośnięte przez

roślinność wysoką. Niektóre z terenów produkcyjnych (np. C1.1.U6) sąsiadują bezpośrednio z terenami cieków wodnych np. rzeki Soły.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody

8.1. Formy ochrony prawnej

8.1.1. Lasy ochronne

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w Ustawie o lasach [1.2.4].

Lasy w granicach terenu opracowania będące w zarządzie Nadleśnictwa Węgierska Górka podlegają ochronie na mocy w/w ustawy.

Nadleśnictwo Węgierska Górka wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Beskidu Śląskiego”

Są to lasy wielofunkcyjne. Z funkcji pozaprodukcyjnych największe znaczenie mają wodochronność i glebochronność.

Funkcje te wynikają bezpośrednio z położenia i ukształtowania terenu - lasy górskie stanowią m.in. naturalne tereny źródliskowe, podnoszą retencyjność gruntów i przeciwdziałają erozji gleby. Ze względu na duże walory przyrodnicze i krajobrazowe lasy te spełniają również liczne funkcje turystyczne i dydaktyczne.

Zgodnie z zapisem w projekcie zmiany studium z zabudowy wyłączono wymagające ochrony tereny leśne (z dopuszczeniami zabudowy realizowanej na podstawie przepisów odrębnych).

8.1.2. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo wodne [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Na terenie gminy Ślemień ochronie podlegają zarówno zasoby wód podziemnych jak i powierzchniowych. Północny obszar gminy znajduje się w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 348 Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski). Południowo-wschodni obszar gminy znajduje się w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra).

Źródłem zaopatrzenia gminy Milówka w wodę są dwa ujęcia wody pitnej – ujęcie „Kamesznica - Złatna” – drenażowe pod dnem potoku z ustaloną strefą ochrony sanitarnej oraz ujęcie „Milówka – Prusów” – prespektywistyczne ujęcie na potoku Milówka.

8.1.3. Flora i fauna

Flora i fauna podlega ochronie na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska [1.2.2] oraz ustawy o ochronie przyrody [1.2.3].

Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

Ustawa o Ochronie Przyrody wprowadziła ochronę gatunkową w celu zabezpieczenia „dziko występujących roślin lub zwierząt oraz ich siedlisk, a w szczególności gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, jak też zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.”

W stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową zabrania się:

- 1) pozyskiwania, umyślnego niszczenia lub uszkodzenia roślin,
- 2) umyślnego niszczenia ich siedlisk,
- 3) zbioru, przetrzymywania, posiadania, preparowania, przetwarzania roślin oraz ich części,
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej, gleby w pobliżu stanowisk roślin chronionych,
- 5) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, darowizny,
- 6) wwożenia i wywożenia poza granicę państwa żywych, martwych, przetworzonych, spreparowanych w całości albo ich części oraz produktów pochodnych.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także **tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy** oraz ich zbiorowiska niebędące lasem. W Ustawie o Ochronie Przyrody nakazano zwrócić szczególną uwagę na roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów. Prace te mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom. W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nieszkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

Na terenie gminy istnieją obszarowe formy ochrony wyznaczone na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. Obszar gminy jest również miejscem występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt.

W przedstawionym do oceny projekcie Studium ustala się obszary i zasady ochrony przyrody, a w tym:

1. Wprowadza się obszar Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, podlegający ochronie prawnej.
2. Wprowadza się obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego, podlegający ochronie prawnej.
3. Wprowadza się obszar NATURA 2000 nr PLH 240005 „Beskid Śląski”, podlegający ochronie prawnej.
4. Wprowadza się obszar NATURA 2000 nr PLH 240006 i PLB 240002 „Beskid Żywiecki”, podlegający ochronie prawnej.
5. Wyznacza się pomniki przyrody ożywionej:
 - a) **żywotnik zachodni** - znajdujący się na terenie zabytkowego parku zabytkowego w sąsiedztwie zabytkowej leśniczówki w Kamesznicy,

- b) **grupa wielogatunkowa: 3 jesiony wyniosłe i 2 lipy drobnolistne** - znajdujące się w otoczeniu kościoła na terenie Parafii rzymsko-katolickiej w Milówce,
 - c) **buk zwyczajny** - znajdujący się w Lalikach, na działce nr 195/1,
 - d) **lipa drobnolistna** - znajdująca się w Nieleddwi – Tarliczne, przy budynku nr 195.
6. Wyznacza się obiekty proponowane do uznania jako pomniki przyrody:
- 1) ożywionej - grupy drzew w parku w Kamesznicy;
 - 2) nieożywionej:
 - a) wodospad na potoku Milowskim;
 - b) skałki Jaworzynki nad Kamesznicą;
 - c) skałki między Górą Motykową a Jaworzyną nad Kamesznicą;
 - d) Barański Groń nad Kamesznicą;
 - e) Żar na północ od Kamesznicy.
7. dla istniejących i postulowanych pomników przyrody proponuje się:
- a) zakaz ścinania, wykopywania i podpalania drzew,
 - b) zakaz odcinania i odłamywania gałęzi oraz jakiegokolwiek niszczenia drzew,
 - c) zakaz niszczenia i odłamywania fragmentów skał,
 - d) zakaz niszczenia gleb i użytkowania terenu na składowiska,
 - e) wszelkie prace pielęgnacyjne należy wykonywać pod nadzorem osób uprawnionych.

8.1.4. Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody [1.2.2]

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony przyrody.

Obszar odznacza się znacznymi walorami krajobrazowymi zarówno pod względem przyrodniczym jak i kulturowym. Ponadto gmina posiada także stosunkowo duży zasób obiektów zabytkowych.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z późn. zm.) uwzględnia się ochronę:

- 1) zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2) innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków
- 3) parków kulturowych - w gminie Milówka nie występują.

Występujące w gminie zasoby kulturowe obejmują **obszary, zespoły i obiekty zabytkowe** cenne ze względu na wartości historyczne, architektoniczne, archeologiczne, urbanistyczne i krajobrazowe, chronione bądź wskazane do ochrony poprzez:

- 1) wpis do rejestru zabytków obiektów wraz z otoczeniem;
- 2) wpis do gminnej ewidencji zabytków;
- 3) objęcie strefą ochrony terenów stanowisk archeologicznych;
- 4) wprowadzenie w przyszłych planach miejscowych zasad kształtowania struktury i formy nowych założeń urbanistyczno – architektonicznych oraz zabudowy ukierunkowanych na specyfikę miejsca, ochronę środowiska przyrodniczego, kulturowego, układów urbanistycznych oraz poszczególnych budowli i obiektów;

- 6) zachowanie ładu przestrzennego, przy maksymalnej lecz zrównoważonej koncentracji zabudowy, chroniąc tym samym wartościowe grunty rolne, leśne i tereny zielone;
- 7) wprowadzanie w przyszłych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów gwarantujących ochronę naturalnych i historycznych form krajobrazowych oraz kształtowanie nowo powstającej zabudowy i zagospodarowania terenów w harmonii z istniejącym krajobrazem naturalnym i kulturowym;
- 8) ustalenie standardów dla zabudowy.

Dla obszarów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości obowiązują przepisy odrębne na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dla obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków proponuje się ustalenia:

1) Nakazy:

- zachowania, konserwacji i ochrony, utrzymania zewnętrznej i wewnętrznej formy, w szczególności kompozycji elewacji, skali otworów okiennych i drzwiowych, ich rozmieszczenia oraz bryły obiektu,
- utrzymanie kolorystyki i detalu elewacji zgodnych ze stylem poszczególnych obiektów i regionalną tradycją,
- utrzymania, konserwacji i restauracji, lokalizacji elementów małej architektury – krzyży, kaplic, etc. oraz ochrony ich otoczenia, w szczególności zabytkowego, komponowanego drzewostanu,
- stosowania, w szczególności w elementach zewnętrznych, takich jak elewacje, dachy, ogrodzenia, drogi, tradycyjnych materiałów budowlanych zgodnych z charakterem regionalnej zabudowy i stylem poszczególnych obiektów,

2) Zakazy:

- przebudowy i rozbudowy zabudowy, w szczególności drewnianej, z zastosowaniem widocznych w elewacji materiałów odmiennych od tradycyjnych,
- przebudowy i rozbudowy obiektów w sposób zasadniczy i niezgodny z cechami stylowymi obiektu zmieniający znacznie ich wygląd zewnętrzny,

3) Dopuszczenia:

- wymiany zdekapitalizowanej historycznej zabudowy, z zachowaniem gabarytów i proporcji tradycyjnej zabudowy miejscowej, dostosowaniem w zakresie skali, bryły, podziałów architektonicznych, zewnętrznych materiałów budowlanych, ilości i wysokości kondygnacji, wysokości kalenicy.

Proponuje się objęcie strefami ochrony konserwatorskiej wszystkich stanowisk archeologicznych znajdujących się na terenie gminy. Dla stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych proponuje się ustalenie nakazu:

- 1) wykonania badań wyprzedzających bezpośrednio przed rozpoczęciem robót ziemnych dla obszaru o promieniu 20 metrów od środka stanowiska,
- 2) prowadzenia nadzorujących badań archeologicznych w trakcie trwania wszelkich inwestycji wymagających prac ziemnych w promieniu 40 metrów od środka stanowiska w obszarze gdzie nie wykonano badań wyprzedzających,

Proponuje się ustanowienie stref ochrony zabudowy zabytkowej, wyznaczonych w oparciu o analizę: historycznych materiałów kartograficznych (mapy Powiatu Wadowickiego z 1844 r.), zdjęć archiwalnych oraz inwentaryzację stanu zachowania istniejącej zabudowy zabytkowej. Strefy obejmują obszary:

- historycznej lokalizacji zabudowy w połowie XIX wieku i późniejszej,
- obecnie występujących, zachowanych obiektów zabytkowych, będących świadectwem kultury materialnej, typowych dla gminy i świadczących o jej historii.

Dla stref ochrony zabudowy zabytkowej proponuje się:

- 1) weryfikację zasięgu stref i uszczegółowienie zasad zabudowy i zagospodarowania terenu na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z zachowaniem spójności z ustaleniami jak dla obiektów wskazanych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków oraz z ustaleniami jak dla obszaru promocji kultury i krajobrazu,
- 2) ustalenie zasad ochrony układu przestrzennego, w tym:
 - przebiegu dróg,
 - nawiązania nową zabudową do historycznej lokalizacji budynków,
 - układu połaci dachów w stosunku do dróg,z zastrzeżeniem przepisów o drogach,
- 3) nakaz utrzymania kolorystyki i detalu elewacji zgodnych ze stylem poszczególnych obiektów i regionalną tradycją,
- 4) zakaz stosowania sidingu,
- 5) dopuszczenie wymiany zdekapitalizowanej historycznej zabudowy, z zachowaniem gabarytów i proporcji tradycyjnej zabudowy miejscowej, dostosowaniem w zakresie skali, bryły, podziałów architektonicznych, zewnętrznych materiałów budowlanych, ilości i wysokości kondygnacji, wysokości kalenicy, z zastrzeżeniem przepisów o drogach.

Przedstawiony do oceny projekt Studium proponuje utworzenie **obszarów promocji kultury i krajobrazu**, będących przestrzeniami zintensyfikowanych działań ochronnych, promocyjnych, aktywizujących, obejmujących ukształtowane historycznie obszary osadnicze Milówki i Kamesznicy mających na celu zachowanie, ochronę i ekspozycję wartości krajobrazu kulturowego charakterystycznego dla żywiecczyny oraz promocję turystyczną gminy i ożywienie społeczno gospodarcze.

Podstawowymi elementami charakteryzującymi i identyfikującymi obszary promocji kultury i krajobrazu, zależnie od obranego profilu powinny być elementy kultury, produkty lub usługi, w szczególności:

- 1) walory kulturowe:
 - a) zabytkowe domy, chałupy, budynki gospodarcze reprezentujące tradycyjne budownictwo żywiecczyny,
 - b) obiekty małej architektury, w tym liczne kapliczki, krzyże, pomniki.
 - c) folklor, ludowe zwyczaje i święta,
 - d) tradycyjne formy produkcji żywności i rzemiosła
 - e) historia miejscowości i regionu

2) walory przyrodniczo - krajobrazowe:

- a) układ osadniczy wsi,
- b) doliny rzek i potoków: Soły, Kameszniczanki, Bystrej, Janoszki, Juraszówki, Szarzanki, Nielewianki, Czernej, Roztoki, Potoku Tarlicznego, Salamonki, Rokitniaka, Szczotkowego Potoku i Tycowego Potoku,
- c) pomniki przyrody.

Głównym narzędziem działania w obszarach promocji kultury i krajobrazu powinno stać się wprowadzenie profili tematycznych, związanych z wybranym elementem kultury, produktem lub usługą i koncentracja działań zmierzających do wypromowania „markowego produktu turystycznego” ze szczególnym uwzględnieniem następujących działań:

- 1) wyznaczenia ścieżek dydaktycznych i szlaków wraz z punktami informacyjnymi oraz innych elementów infrastruktury turystycznej,
- 2) utworzenia „żywego skansenu” polegającego na lokalizacji w obiektach zabytkowych i tradycyjnych, powiązanych z obranym profilem funkcji usługowych w tym agroturystyki oraz rzemiosła;
- 3) organizacji imprez tematycznych;
- 4) organizacji szkoleń dla mieszkańców, kursów i pokazów dla przyjezdnych, „zielonych szkół” dla dzieci.

W zasięgu obszarów promocji i krajobrazu proponuje się ustalenia:

1) Nakazy:

- a) prowadzenia monitoringu stanu środowiska kulturowego i przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem wartościowej zabudowy tradycyjnej,
- b) wyznaczenia szlaku drewnianej architektury beskidzkiej, geoszlaku w Kamesznicy, szlaku historycznego w Milówce, szlaku „śladami zbójów” w Nielewici i Milówce,
- c) zagospodarowania obszaru parku przy pałacyku myśliwskim w Kamesznicy oraz terenów bezpośrednio przyległych w sposób tworzący jednolite założenie przestrzenno-kompozycyjne o charakterze parkowym,
- d) stosowania wysokiej jakości, indywidualnych rozwiązań w zakresie zagospodarowania i wyposażenia przestrzeni publicznych,
- e) wyznaczenia w planie miejscowym:
 - zasad ochrony tradycyjnej architektury mieszkaniowej, gospodarczej i małej architektury,
 - zasad porządkowania form współczesnej architektury mieszkaniowej przez wprowadzenie szczegółowych wytycznych określających wysokość budynków, kolorystykę i materiały zewnętrzne, spadki dachu, możliwość stosowania gotowych powtarzalnych elementów dekoracyjnych – jak balustrady, tralki, kraty, itp. – w nawiązaniu do tradycyjnej architektury regionu,
 - wskaźników zabudowy dostosowanych do lokalnego charakteru zabudowy istniejącej,
 - zasad lokalizacji i kształtowania formy elementów małej architektury i reklam,

- lokalizacji infrastruktury turystycznej służącej pieszym i rowerzystom, w tym punktów obsługi ruchu turystycznego, polan piknikowych i namiotowych, miejsc przeznaczonych do organizacji imprez masowych, itp.;

2) Dopuszczenia:

- a) lokalizacji usług, ze wskazaniem na usługi kultury, turystyczno-wypoczynkowe, gastronomii i rzemiosła, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji związanych z obranym profilem obszaru;

3) Zakazy:

- a) wprowadzania form zabudowy sprzecznych z lokalną tradycją pod względem kubatury, formy, stosowanych materiałów;
- b) lokalizowania nowej zabudowy produkcyjnej, w tym składów i baz.

Wyznacza się istniejące i nowe szlaki turystyczne, dostosowujące istniejącą sieć szlaków do potrzeb planowanych szlaków tematycznych oraz wzbogacającą ją o nowe połączenia:

- 1) planowany szlak zbójnicki o przebiegu: Kamesznica – Mała Barania Góra – Szare – Góra Syberia – Nielewka – Góra Zabawa - Milówka;
- 2) planowany szlak historyczny o przebiegu: Milówka – Cumowa Grapa – Kirkut w Milówce – Góra Syberia - Milówka;
- 3) planowany szlak sportowo – rekreacyjny wzdłuż brzegów Soły;
- 4) planowany szlak o przebiegu: Milówka – Góra Prusów – szlak niebieski (Hala Boracza);
- 5) modyfikowany szlak geoturystyczny w Kamesznicy o przebiegu: – kamieniołom – park dworski – Fajkówka – Czerwieniecka Góra – Barania Góra – Przysłop – Gańczarka – Dolina potoku Janoszka (wzdłuż szlaków czarnego, niebieskiego);
- 6) istniejący szlak zielony o przebiegu: Milówka, dworzec PKP – kol. Prusów – Hala Boracza;
- 7) istniejący szlak zielony o przebiegu: Fajkówka – Kamesznica Złotna – Węgierska Górka
- 8) istniejący szlak żółty o przebiegu: Góra Gańczarka – Góra Tyniok – Koci Zamek
- 9) istniejący szlak rowerowy o przebiegu: Milówka, dworzec PKP – Kopiec - kol. Prusów – Milówka;
- 10) istniejący szlak rowerowy o przebiegu: Milówka – Nielewka – Laliki – Zawardoń – Nielewka – Milówka;
- 11) istniejący szlak rowerowy o przebiegu: Milówka – Kamesznica – Szare – Milówka;
- 12) istniejący szlak rowerowy o przebiegu: Kamesznica – Kamesznica Złotna – Fajkówka – Czerwieniecka Góra – Magórka Radziechowska – Kamesznica Złotna - Kamesznica

8.1.5. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu [1.2.9].

Na terenie gminy ochronie akustycznej podlegają zabudowania mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne, zabudowania zagrodowe, tereny mieszkaniowo – usługowe i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe oraz zabudowania związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Dopuszczalne poziomy hałasu dla zabudowy znajdującej się w zasięgu w/w źródeł hałasu określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 lipca 2007 r. w sprawie

dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826) przedstawione zostały w tabeli poniżej (Tabela 4).

Tabela 4 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	$L_{Aeq D}$ - przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ - przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
2	3	4	5	6
2/ a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾	55	50	50	40
b) tereny zabudowy zagrodowej c) tereny rekreacyjno – wypoczynkowe ²⁾ d) tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45

Objaśnienia

- 1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych
- 2) W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocnej, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocnej

8.1.6. Grunty rolne i leśne

Na obszarze objętym zmianą planu zagospodarowania występują grunty rolne i leśne podlegające ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych [1.2.5].

Zgodnie ze wspomnianą wyżej ustawą na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Ponadto przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością przemysłową, a także innych obiektów budowlanych należy stosować takie rozwiązania, które ograniczają skutki ujemnego oddziaływania na grunty.

Zgodnie ze wspomnianą wyżej ustawą w przypadku wprowadzenia nowego zainwestowania na terenie gruntów rolnych i leśnych objętych ochroną niezbędne będzie przeprowadzenia ich odrolnienia lub ich przekształcenia na cele nieleśne

Według zapisów wprowadzonych w projekcie zmiany Studium z zabudowy wyłączono tereny wymagające ochrony tzn. grunty rolne (z dopuszczeniami zabudowy istniejącej oraz realizowanej na podstawie przepisów odrębnych) i leśne (z dopuszczeniami zabudowy realizowanej na podstawie przepisów odrębnych).

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi w projekcie Studium funkcje produkcyjne terenów rolniczych przyjmuje się na zasadzie dotychczasowego przeznaczenia lub użytkowania, utrzymywanego jako tradycyjne formy upraw oraz element krajobrazu kulturowego. W celu zachowania równowagi i proporcji pomiędzy terenami o charakterze naturalnym - przyrodniczym i terenami przetworzonymi – zurbanizowanymi w przyszłych planach miejscowych powinny być jednoznacznie rozstrzygane następujące preferencje:

- a) ochrona gruntów przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne - urbanizacją,
- b) zagwarantowanie dojazdów do poszczególnych pól drogami wewnętrznymi i dojazdowymi obsługowymi, w przypadku przecięcia przez planowane drogi publiczne rozłogów pól,
- c) ograniczanie możliwości realizacji nowej zabudowy,
- d) przeznaczanie terenów nie użytkowanych rolniczo na różne formy zieleni oraz pod zalesienia zgodnie z przepisami,
- e) zachowanie równowagi i proporcji powierzchniowych terenów, na których następować będą zmiany przeznaczenia terenów rolnych pod tereny zalesień,
- f) dopuszczenie realizacji nowych dróg publicznych oraz dróg wewnętrznych, a także przyległych do nich terenów parkingowych.

W granicach terenów **R1** i **R3** dopuszcza się przeznaczenie odłogowanych terenów rolniczych na trwałe łąki nieprodukcyjne lub zalesienia, a także na zieleń nieurządzoną.

Na gruntach rolniczych (niezależnie od ich obecnego sposobu użytkowania) dopuszcza się istniejące i nowe użytkowanie i zagospodarowanie, związane z funkcjami turystycznymi, sportowymi, rekreacyjnymi, z wyłączeniem zabudowy kubaturowej.

W granicach terenów rolniczych należy dążyć do:

- a) ochrony istniejącej zieleni wysokiej – leśnej i śródpolnej,
- b) ochrony istniejących okazów zieleni – pojedynczych, grup lub alei,
- c) wprowadzania nowej zieleni śródpolnej jako ochronę przed erozją gleb,
- d) zagwarantowania obsługi komunikacyjnej z układu dróg wewnętrznych śródpolnych,
- e) utrzymania istniejących cieków o charakterze melioracyjnym lub retencyjnym z możliwością ich rozbudowy,
- f) utrzymania istniejącej podziemnej sieci drenarskiej z możliwością jej rozbudowy,
- g) utrzymania istniejących cieków wodnych powierzchniowych,
- h) wyznaczania ciągów rekreacyjnych pieszo – rowerowych z zapewnieniem im swobody poruszania się,
- i) wyznaczania terenów użytkowanych sezonowo jako tereny sportowo-rekreacyjne bez możliwości ograniczania swobody poruszania się.

Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej mogą być przeprowadzone scalenia i wymiana gruntów w celu stworzenia korzystniejszych warunków gospodarowania, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

W obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, proponowanych do prowadzenia produkcji roślinnej, polityka przestrzenna winna zmierzać do ochrony użytków rolnych oraz wykluczenia

nierolniczych sposobów użytkowania terenu, łącznie z zakazem zabudowy niezwiązanej z prowadzeniem działalności rolniczej.

Na terenach przyległych do terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej w planach zagospodarowania przestrzennego należy przyjmować zasady zapewniające wzajemną niekonfliktowość. Zabudowa o funkcjach mieszkaniowych w sąsiedztwie powinna być lokalizowana tak, aby nie podlegała uciążliwościom pochodzącym od sąsiednich terenów rolnych. Należy przy tym przyjmować priorytet ochrony warunków kontynuacji produkcji rolniczej, w tym możliwości zmiany jej profilu oraz intensyfikacji.

Dla zagwarantowania utrzymania i ochrony istniejących kompleksów leśnych (pod warunkiem, iż są lasami w rozumieniu ustawy o lasach) Studium wskazuje, iż należy dążyć do:

- a) rozwoju ekosystemu leśnego poprzez uzupełnienie drzewostanu za pomocą gatunków rodzimych,
- b) zachowania i ochrony łąk i polan śródleśnych jako specyficznego elementu kompozycji terenów leśnych,
- c) ochrony istniejącej flory,
- d) ochrony istniejących skupisk fauny chronionej,
- e) utrzymania i korekty istniejących dróg wewnętrznych (śródleśnych),
- f) wyznaczenia ciągów rekreacyjnych pieszych i rowerowych wzdłuż dróg leśnych.

8.1.7. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną

W Gminie Milówka, mimo wielowiekowego wpływu działalności człowieka występuje wiele terenów o wysokich wartościach przyrodniczych, których dalsze zachowanie zapewni prawidłowe funkcjonowanie przyrody we względnej równowadze ekologicznej. Tereny te obejmują elementy i struktury o zwiększonym potencjale biologicznym. Obszary te podlegać winny ochronie przed zmianą dotychczasowego sposobu użytkowania.

Poza obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych objętych w granicach gminy ochroną w postaci parków krajobrazowych czy obszarów Natura 2000 na terenie objętym projektem Studium zlokalizowane są także obszary przyrodniczo cenne nie objęte jeszcze obszarowymi formami ochrony.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi [1.2.12] na terenie gminy postuluje się utworzenie:

- użytków ekologicznych „Milówka” (zadrzewienia topolowo wierzbowe i sady owocowe stanowiące siedlisko dzięcioła syryjskiego) i „Hala Barania” (Eutroficzne młaki górskie i kwaśnej młaki mietlicowo – turzycowe),
- stanowiska dokumentacyjnego w obrębie kościoła w Milówce (stanowisko nietoperzy oraz gniazdujących ptaków), z
- zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Barania Góra” (środowisko drzewostanu z moczarami źródłiskowymi i polanami grzbietowymi),
- rezerwatów przyrody obejmujących dolinę potoku Janoszka (ciągłe odsłonięcie sukcesji utworów górnej kredy - paleogenu – geostanowisko europejskiej sieci Global Geosites) oraz Górę Prusów (formy osuwiskowe) i Czerwieniecką Górę (ściana piaszkowca o dł. 1 km)

- pomnika przyrody wodospadu na potoku Milowskim i drzew w parku w Kamesznicy oraz objęcie ochroną form skałkowych Jaworzynki nad Kamesznicą, skałki między Górą Motykową a Jaworzyną nad Kamesznicą, Barańskiego Gronia nad Kamesznicą i Żaru na północ od Kamesznicy.

Na obszarze Milówki zlokalizowane są także struktury przyrodnicze funkcjonujące jako obszary węzłowe i korytarze ekologiczne. Należą do nich między innymi ponadregionalne i lokalne korytarze ekologiczne, w postaci rozległej sieci cieków powierzchniowych i towarzyszących im zadrzewień nadrzecznych oraz obszary leśne, obejmujące liniowe struktury przestrzenne zapewniające ciągłość dla sąsiednich ekosystemów, zapobiegając ich izolacji i stwarzając sprzyjające warunki migracji flory i fauny. Korytarze ekologiczne wzmagają naturalną odporność układu i magazynują najwartościowsze gatunki; struktury, wiążą przestrzennie obszary zasilania i regionalny system przyrodniczy.

Jak już wspomniano przez teren gminy przebiega wiele ważnych dróg migracji fauny, w tym także o randze ponadregionalnej i międzynarodowej.

Zgodnie z zapisami Studium, utrzymuje się ochronę ciągłości systemu ekologicznego gminy w poszczególnych częściach, powiązanego z systemami zewnętrznymi, stanowiącego podstawowy element przestrzenny rozwoju gminy Milówka, który tworzą:

- 1) podstawowy system przyrodniczy gminy:
 - a) lasy i zbiorowiska leśne,
 - b) obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego,
 - c) obszar Parku Krajobrazowego Beskidu Małego,
 - d) obszar NATURA 2000 „Beskid Śląski”,
 - e) obszary NATURA 2000 „Beskid Żywiecki”,
 - f) pomniki przyrody,
 - g) dolina Soły,
 - h) dolina Kameszniczanki wraz z dolinami Janoszki i Bystrej,
 - i) dolina Nieleśnianki;
- 2) wspomagający system przyrodniczy gminy:
 - a) naturalne doliny i potoki tworzące lokalne korytarze ekologiczne,
 - b) tereny otwarte, wykorzystywane rolniczo.

Tereny zieleni, powiązane funkcjonalnie i przestrzennie między sobą, przenikające całą przestrzeń gminy tworzą swoisty system obszarów chronionych na terenie gminy. Podstawową zasadą systemu jest zachowanie ciągłości tych obszarów z przenikaniem przez tereny zainwestowane. Oprócz funkcji ekologicznej system ten będzie spełniał następujące funkcje:

- 1) krajobrazowe - między innymi poprzez objęcie ochroną prawną obszarów o wysokich walorach przyrodniczo - krajobrazowych oraz niedopuszczenie zmian przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne;
- 2) klimatyczne - między innymi poprzez zachowanie terenów otwartych, istniejących ekosystemów oraz wprowadzenie zalesień;
- 3) społeczne, związane z wypoczynkiem, sportem i turystyką;
- 4) produkcyjne, związane z terenami rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Proponuje się objąć systemem następujące zasoby środowiska:

- 1) doliny Soły, Kameszniczanki wraz z dolinami Janoszki i Bystrej oraz Nieledwianki;
- 2) tereny leśne i zadrzewione;
- 3) tereny sportowo-rekreacyjne;
- 4) tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany Studium

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. „Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju” z 2005 r.
3. Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r),
4. Dokument Rządowy Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (Warszawa, 2008 r.)
5. Dokument Rządowy II Polityka ekologiczna państwa (2000 r.)

oraz dokumentach międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę Polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w w/w dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,
- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m.in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,
- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,

- określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
- uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizacji na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migrację fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
- powszechne i wzajemne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
- promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekoroelnictwo, ekosadownictwo),
- zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
- ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju
- ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
- zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
- ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
- priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
- ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,
- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 określa cele średniookresowe do 2016 r. m.in. dla:

- ochrony przyrody,
- ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów,
- racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi
- ochrony powierzchni ziemi
- gospodarowaniem zasobami geologicznymi
- jakości powietrza, ochrony wód, gospodarki odpadami, substancji chemicznych w środowisku, oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych.

Polityka ekologiczna państwa

Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu lokalnym. Jej główne cele to: m. in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów,
- likwidację zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce,
- racjonalizację i modernizację gospodarki energetycznej,
- zmniejszenie uciążliwości transportu, w szczególności drogowego na terenach zamieszkania.

Wszystkie wyżej wymienione cele generalnie znalazły odzwierciedlenie w przedstawionym do oceny projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milówka.

10. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Identyfikacji potencjalnych skutków ustaleń planu na środowisko przyrodnicze dokonano w formie tabelarycznej. Występujące uciążliwości scharakteryzowano biorąc pod uwagę ustalenia planu dla projektowanych jednostek urbanistyczno - architektonicznych. Oddziaływania powodowane ustaleniami planu podzielono ze względu na natężenie uciążliwości, w tabeli nr 5 oznaczone symbolami:

- o – rodzaj występującej uciążliwości,
- p? – prawdopodobne ale nieprzewidywalne oddziaływanie,
- n – znaczące oddziaływanie negatywne,
- p – znaczące oddziaływanie pozytywne.

Należy jednak wziąć pod uwagę, że natężenie zmian powodowanych w środowisku zależeć będzie od ostatecznych rozwiązań przyjętych w zmianie Studium, np. rodzaju wprowadzanych usług, stopnia nasycenia terenów zabudową, formą architektoniczną budynków itp.

W tabeli nr 6 skonkretyzowano typy oddziaływań na środowisko przyrodnicze, z wyszczególnieniem funkcji, które te oddziaływania będą powodować. Niektóre typy oddziaływań, wyszczególnione dla danego rodzaju jednostki dotyczą jednak jedynie części obszaru np. likwidacja warstwy glebowej dla części obszarów zainwestowanych już nastąpiła.

Tabela 5 Poglądowa macierz skutków wpływu ustaleń projektu Studium na środowisko przyrodnicze

Projektowane przeznaczenie terenu	Uciążliwości wynikające z realizacji ustaleń projektu zmiany Studium				Ocena oddziaływania skutków ustaleń projektu zmiany Studium na elementy środowiska							
	Emisja do powietrza	Ścieki i odpady	Hałas i wibracje	Przekształcenia rzeźby i gleby	Powietrze	Rzeźba i krajobraz	Gleby	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat	Ludzie	Flora i fauna
M1	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
M2	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
M3	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
M4	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
U1	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
U2	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
U3	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
U4	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
U5	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
U6	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p2
T1	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
Z1					p	p	p	p	p	p	p	p
Z2		o		o		p?	n	p?	n	p?	p?	p?
Z3					p	p	p	p	p	p	p	p
L1					p	p	p	p	p	p	p	p
R1, R3				o	p	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p
R2	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p2
W1					p	p	p?	p	p	p?	p	p
KDS, R-KDS	o	o	o	o	n	n	n	p?	p?	p?	p?	n
KDG, KDZ,	o	o	o	o	n	n	n	p?	p?	p?	p?	n
KDL	o	o	o	o	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?	p?
KK		o	o	o		p?	p?	p?	p?		p?	p?

Tabela 6. Typy możliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Oddziaływania pozytywne		Oddziaływania negatywne	
Typ oddziaływania	Rodzaj strefy/ terenu	typ oddziaływania	Rodzaj strefy/ terenu
Powietrze atmosferyczne			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych dla terenów zabudowy na poziomie 10% - 70%	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,	Utrzymanie poziomu emisji zanieczyszczeń lub lokalizacja nowych emitorów	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,
		Wzrost natężenia emisji z ruchu samochodów oraz lokalizacja nowych dróg i miejsc postojowych stanowiących źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza	KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
		Zmniejszenie powierzchni terenów zielonych na rzecz terenów zabudowanych	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,
Powierzchnia , krajobraz			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych dla terenów zabudowy na poziomie 10% - 70%	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,	Makroniwelacja dla lokalizacji nowych obiektów	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,
		Powstawanie nowych obiektów mogących tworzyć dominanty w krajobrazie	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,
Wprowadzenie w zapisach Studium ograniczenia wysokości zabudowy		Rozbudowa systemu infrastruktury drogowej i jej zaplecza oraz infrastruktury technicznej	
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych	Z3, L1, L2, R1, R2, R3, W1		
Zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska jako wytyczna do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.			
Wyznaczenie obszaru promocji kultury i krajoobrazu			
Zachowanie zadrzewień śródpolnych	R2		
Gleby			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych dla terenów zabudowy na poziomie 10% - 70%	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,	Likwidacja warstwy glebowej na rzecz powierzchni utwardzonych	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2, KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych	Z3, L1, L2, R1, R2, R3, W1		
Kontynuacja rozbudowy i modernizacji infrastruktury kanalizacyjnej w gminie	-		
Wody powierzchniowe i podziemne			
Wprowadzenie ustaleń dla ochrony bezpośrednich terenów wód oraz ustaleń dotyczących działań i czynników wpływających pośrednio na ich stan		Przyrost powierzchni szczelnych ograniczający swobodny dopływ wód opadowych do gruntu	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2, KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
Klimat			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych dla terenów zabudowy na poziomie 10% - 70%	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,	Wzrost emisji ciepła w wyniku wzrostu terenów zabudowanych	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,
		Likwidacja terenów zielonych i otwartych na rzecz powierzchni zabudowanych	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2, KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
Zapewnianie ochrony warunków klimatycznych jako wytyczna do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			
Ludzie (warunki życia)			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych dla terenów zabudowy na poziomie 10% - 70%	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,	Zmniejszanie terenów zielonych, biologicznie czynnych i terenów otwartych na rzecz powierzchni zabudowanych	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2, KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
		Uciążliwości komunikacyjne	KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
Uwzględnienie potrzeb ochrony przed hałasem jako wytyczna do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego		Utrzymanie istniejących terenów produkcyjnych,	U6
Wykluczenie lokalizacji nowej zabudowy i stworzenie warunków dla sukcesywnej likwidacji istniejącej zabudowy w granicach obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych			

Wyznaczenie obszarów bezpośrednio zagrożonych powodzią które podlegają zakazom i ograniczeniom wynikającym z przepisów odrębnych i na których ustala się utrzymanie i utrwalanie terenów rolniczych lub zieleni nieurządzonej.			
Flora i fauna			
Wprowadzenie minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych dla terenów zabudowy na poziomie 10% - 70%	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2,	Wzrost powierzchni zainwestowanych i zabudowanych. Zmniejszenie odsetka powierzchni biologicznie czynnych w tym terenów otwartych.	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2, KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
Wyznaczenie terenów chronionych przed zabudową i niezabudowanych	Z3, L1, L2, R1, R2, R3, W1	Wypieranie roślinności rodzimej przez gatunki obce siedliskowo.	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, R2,
Zachowanie zadrzewień śródpolnych	R2		
Różnorodność biologiczna			
Wyznaczenie na rysunku Studium obszarów chronionych na mocy Ustawy o Ochronie Przyrody	Parki Krajobrazowe, Obszary Natura 2000, Pomniki przyrody	Wzrost powierzchni zainwestowanych i zabudowanych oraz zmniejszenie odsetka terenów biologicznie czynnych (ograniczenie drożności korytarzy ekologicznych)	M1, M2, M3, M4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, T1, R2, KDS, KDG, KDZ, KDL, R-KDS
Propozycja objęcia terenów Systemem Obszarów Chronionych	doliny Soły, Kameszniczanki wraz z dolinami Janoszki i Bystrej oraz Nieleśdwiarki; tereny leśne i zadrzewione; tereny sportowo-rekreacyjne; tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej.		
Zabytki			
Ochrona wykazanych w załączniku tekstowym Studium obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych oraz obiektów zabytkowych wskazanych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków	-	brak oddziaływania	-
Dobra materialne			
Wprowadzenie zapisów dotyczących objęcia strefą ochrony wykopalisk terenów stanowisk archeologicznych		brak oddziaływania	-
Zasoby naturalne			
Na obszarze Milówki znajdują się udokumentowane złoża piaskowców – Kamesznica I, Kamesznica II, Kamesznica III oraz złoża Kamesznica IV.		brak oddziaływania	

10.1. Oddziaływania bezpośrednie i pośredni, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane na środowisko rozwiązań planu

Każde zainwestowanie terenu związane jest z bezpośrednim oddziaływaniem na środowisko, chociażby poprzez przekształcenie powierzchni ziemi lub utwardzenie nawierzchni. Oddziaływanie to będzie różne w zależności od intensywności zainwestowania.

Projekt Studium przedstawiony do oceny w stosunku do obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wprowadza zmiany polegające na poszerzeniu terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, a także na wprowadzeniu nowych terenów zabudowy. Zmiany polegają częściowo także na zmianie przeznaczeń określonych terenów na przykład z terenów zabudowy mieszkaniowej na zabudowę usługową.

Tereny przeznaczone pod zabudowę będą bezpośrednio wpływać na środowisko. Oddziaływanie tego rodzaju związane będzie głównie z emisją zanieczyszczeń do środowiska ze spalania paliw w celach grzewczych oraz z procesów technologicznych prowadzonych na terenach produkcyjnych. Dodatkowo niemal wszystkie tereny są źródłem powstawania odpadów oraz ścieków sanitarnych, natomiast tereny produkcyjne mogą być również źródłem powstawania ścieków technologicznych.

Wprowadzanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę wiąże się także z rozbudową ciągów komunikacyjnych. Zwiększenie natężenia ruchu samochodowego na drogach lokalnych przyczyni się do wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego związanego z emisją spalin.

Oddziaływania związane będą przede wszystkim z trwałym przekształceniem powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi czy też wyrównaniem terenu pod obiekty kubaturowe, parkingi oraz drogi, a ponadto z usunięciem naturalnie występującej roślinności (w tym także roślinności wysokiej tj. drzew i krzewów) na rzecz zieleni urządzonej bądź utwardzonych czy sztucznych nawierzchni. Ograniczenie naturalnych powierzchni biologicznie czynnych będzie również związane z wypieraniem fauny potencjalnie zamieszkujących tereny zielone poddawane presji na dostępne dla zwierząt obszary przyległe.

Innym typem oddziaływania ze strony zrealizowanej zabudowy (w trakcie budowy i eksploatacji) będzie płoszenie bardziej wrażliwych gatunków zwierząt. Wydaje się, iż oddziaływanie tego typu ma szczególne znaczenie na terenach śródlęśnych stanowiących często ostoje rzadkich i chronionych gatunków.

Rozwój osadnictwa i sieci komunikacyjnej przyczynia się do naruszenia ciągłości przestrzennej zbiorowisk roślinnych (fragmentacji siedlisk) występujących na terenie gminy. Zmniejsza również różnorodność siedliskową. Intensyfikacja osadnictwa związana jest z problemem pojawiania się „dzikich wysypisk” śmieci, szczególnie w przydrożnych rowach oraz na terenach niezainwestowanych, jak również na obrzeżach kompleksów leśnych. Niesie to za sobą ryzyko skażenia środowiska odpadami niebezpiecznymi pochodzącymi ze strumienia odpadów komunalnych.

W projekcie Studium część wprowadzanych terenów zabudowy obejmuje swym zasięgiem cieki wodne, co może mieć potencjalnie negatywny wpływ na ten element środowiska. Jednakże w Studium wprowadzono jednocześnie zapisy wskazujące na ochronę wód, która obejmuje zarówno bezpośrednie tereny wód, jak również wszystkie działania i czynniki wpływające pośrednio na ich stan. Z tego względu na załączniku mapowym do niniejszej prognozy nie wskazywano wprowadzania zabudowy w rejonie

cieków jako niekorzystne. Aby w istocie ograniczyć wpływy terenów zabudowy (ograniczanie drożności, zaśmiecanie, naruszenie otuliny biologicznej) na wspomniane wyżej cieki, w miejscowych planach zagospodarowania należy ściśle egzekwować kierunki ochrony wód wskazane w ocenianym studium.

Krótkotrwale oddziaływanie polegać będzie na realizacji zainwestowań terenów objętych planem, a więc związane będzie z budową budynków, obiektów kubaturowych, budową parkingów, rozwojem infrastruktury komunikacyjnej czy realizacją podłączeń kanalizacji czy rozbudową sieci energetycznej. Oddziaływanie to przejawiać się będzie poprzez emisję hałasu do środowiska oraz zanieczyszczeń do powietrza związanych z pracami budowlanymi (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te zawsze będą miały charakter chwilowy i związany z realizacją poszczególnych zadań założonych w planie.

Projekt Studium dopuszcza możliwość realizacji na obszarze gminy urządzeń do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Ustalenia te dotyczą możliwości wykorzystania energii słonecznej i geotermalnej, brak zapisów dla wykorzystania energii wiatrowej (farm wiatrowych).

Nieuniknione jest to, że wszystkie wyżej opisane oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost natężenia tego wpływu.

W związku z tym, iż rozwiązania przyjęte projekcie Studium są częściowo zagospodarowaniami już istniejącymi, a nowe obiekty nawiązują charakterem do istniejącej zabudowy można stwierdzić, iż na terenie objętym opracowaniem wyżej opisane oddziaływania już występują. Aktualnie w obszarze Studium dominuje stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko związane z emisją zanieczyszczeń (ze źródeł komunikacyjnych) i powstawaniem odpadów oraz oddziaływanie nieodwracalne związane z przekształceniem powierzchni terenu.

Projekt Studium przewiduje możliwość utworzenia urządzeń tzw. „małej retencji” w obrębie koryt potoków na obszarze gminy. Urządzenia te mogą mieć potencjalny wpływ na warunki bytowania oraz możliwość migracji fauny związane z siedliskami wodnymi. Realizacja „małej retencji” nie musi jednak oznaczać utraty drożności korytarzy ekologicznych (ichtologicznych) jakimi są lokalne cieki wodne. Obecnie znane są rozwiązania techniczne, pozwalające na zachowanie możliwości migracji ryb w obu kierunkach rzeki. Należą do nich między innymi obejścia (czyli urządzenia bliskie naturze), czy przepławki komorowo szczelinowe, które należy dobrać stosownie do warunków hydrologicznych oraz naturalnego składu gatunkowego.

Wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń umożliwi zachowanie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych, a częściowo także naturalnych dla cieków górskich warunków siedliskowych na omawianym terenie. Zapisy w projekcie Studium dopuszczające realizację „małej retencji” mają na celu umożliwienie podjęcia w miejscowych planach zagospodarowania oraz w planach urządzenia lasu zapobiegawczych działań przeciwpowodziowych. W projekcie Studium nie wyznaczono lokalizacji dla potencjalnych miejsc realizacji „małej retencji”. Założono jedynie, że będą one mogły być realizowane na terenach dotychczas zielonych, na obszarach gdzie, możliwe jest ewentualne „tymczasowe przetrzymywanie wód wezbraniowych”. Wobec faktu, iż zapisy Studium mają na celu dopiero umożliwienie prowadzenia prac rozpoznawczych, tj. „uwzględnienie, w miarę możliwości, realizacji „małej retencji” brak jest aktualnie możliwości podania szczegółowych rozwiązań zapobiegawczych lub

kompensujących wpływ na środowisko. Ze względu na fakt, że znaczna część powierzchni gminy znajduje się w zasięgu obszarów Natura 2000, sugeruje się by lokalizacja „małej retencji” nie kolidowała z występowaniem cennych siedlisk przyrodniczych a jej realizacja zachowywała drożność lokalnych korytarzy ekologicznych.

Projekt Studium w kilku miejscach na obszarze gminy przewiduje wprowadzenie zabudowy usług sportu i rekreacji (U3), a także wskazuje proponowane lokalizacje dla wyciągów narciarskich.

Część terenów przeznaczonych pod tego typu zainwestowanie pozostaje niezabudowana, a ponadto obejmuje powierzchnie zadrzewione i tereny leśne. Realizacja tych ustaleń będzie związana więc z koniecznością usunięcia zieleni wysokiej na stosunkowo znacznych powierzchniach. Potrzeba utworzenia nowych obiektów i urządzeń rekreacyjnych i sportowych na terenie gminy, jest uzasadniona, a zagospodarowanie to z pewnością podniesie atrakcyjność gminy dla turystyki. Należałoby jednak zadbać by przewidywane inwestycje nie uniemożliwiły migracji zwierzętom i nie zniszczyły cennych przyrodniczo siedlisk. W związku z powyższym dla planowanych inwestycji korzystne byłoby przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko i wskazanie na jej podstawie możliwych rozwiązań korzystnych dla środowiska i ludzi.

W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ich wpływy na środowisko naturalne podlegają osobnej ocenie (wymaganej bezpośrednio z mocy prawa) przed podjęciem ich realizacji.

W przedstawionym do oceny projekcie Studium przejawia się tendencja do poszerzenia określonych stref zabudowy (zwiększenia powierzchni terenów zabudowanych). O ile realizacja większości zmian przeznaczeń terenu w kierunku zabudowy mieszkaniowej i usługowej rozpatrywanych pojedynczo nie wpłynie w sposób znaczący na środowisko, o tyle ich kumulacja może wpłynąć w zauważalny sposób na zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych poszczególnych strefach obszaru opracowania, co pociągnie za sobą zmiany w krajobrazie. Nierzadko oddziaływanie to związane jest także z naruszeniem warunków równowagi hydrograficznej terenu. Nabiera to szczególnego znaczenia przy obserwowanej tendencji zabudowy dolin cieków przy wzroście odprowadzanych ilości wód deszczowych. Z sytuacją tego typu w wyraźny sposób mamy do czynienia między innymi w sołectwie Milówka, po wschodniej stronie Soły, gdzie na znacznej powierzchni zaprojektowano wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz obszarów rolnych z dopuszczeniem zabudowy.

Przedstawione do oceny Studium mimo wprowadzenia na części terenów przeznaczeń pozaprzyrodniczych utrzymuje generalnie ochronę zasobów środowiska przyrodniczego gminy. Utrzymane zostają znaczne powierzchnie leśne (dominujące na przedmiotowym terenie), a także tereny użytków rolnych i zieleni nieurządzonej.

Tabela 7. Charakterystyka głównych typów oddziaływań projektu zmiany Studium

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	-wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych i ciągów komunikacyjnych -pylenie z powierzchni odkrytych	-wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych -wzrost ilości wytwarzanych odpadów -wzrost emisji hałasu generowanego z nowopowstałych dróg dojazdowych

	miejsc składowych materiałów sypkich -zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach -zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, terenów otwartych pól i nieużytków	oraz ze zwiększenia ruchu na drogach istniejących -wzrost emisji hałasu bytowego -przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia makroniwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie
pośrednie	- nie występują; brak znaczących oddziaływań	-generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych -wraz ze wzrostem powierzchni zabudowy synantropizacja większej powierzchni zbiorowisk roślinnych
wtórne	- nie występują; brak znaczących oddziaływań	- nie występują; brak znaczących oddziaływań
skumulowane	- ograniczenie drożności międzynarodowego korytarza spójności obszarów chronionych	- degradacja istniejących zbiorowisk roślinnych -zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów
krótkoterminowe	-hałas budowlany -zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi -powstawanie odpadów budowlanych	- nie występują brak znaczących oddziaływań
długoterminowe	-zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej -zmniejszenie walorów krajobrazowych	-zmniejszenie walorów krajobrazowych -zmiany morfologii terenu związane z powstawaniem nowych zabudowań -możliwe zmiany w strukturze przyrodniczej obszaru
stałe	-zmiany ukształtowania powierzchni terenu -zmniejszenie walorów krajobrazowych	-lokalne zmiany mikroklimatu związane z powstaniem terenów zabudowanych -zmiany morfologii terenu związane z powstaniem nowych obiektów budowlanych -zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych -ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych oraz terenów otwartych pól i nieużytków
chwilowe	-powstanie odpadów „budowlanych” oraz gruntu z wykopów	-zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

Znaczna część terenów objętych projektem Studium znajduje się w obrębie obszarów, które zgodnie z materiałami archiwalnymi funkcjonują jako korytarze ekologiczne. Należą do nich między innymi teriologiczny (lądowy) korytarz ekologiczny ssaków drapieżnych i kopytnych (D/BŻ-BŚ i K/BŻ-BŚ) łączący Beskid Żywiecki z Beskidem Śląskim, a także międzynarodowe korytarze spójności obszarów chronionych.

Obszary leśne na terenie gminy oraz tereny wspomnianych powyżej korytarzy ekologicznych wchodzi w skład tzw. Południowego Korytarza Ekologicznego.

Ponadto teren gminy funkcjonuje jako ponadregionalny korytarz ornitologiczny, a także drogi migracji ichtio- i herpetofauny.

Z uwagi na charakter i lokalizację wprowadzanych przeznaczeń terenów, realizacja ustaleń Studium będzie niekorzystnie oddziaływać głównie na lądowe korytarze migracji dużych ssaków. Jednakże uwzględniając zamierzenia planistyczne wynikające z obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego należy podkreślić, iż już w chwili obecnej drożność korytarzy ekologicznych jest osłabiona przez przebiegające na ich obszarze drogi (w tym drogę ekspresową) oraz skupione przy nich tereny zabudowy.

W rejonie sołectwa Laliki, zlokalizowany jest newralgiczny fragment wspomnianego korytarza obejmujący odcinek drogi S69 Laliki – Zwardoń, gdzie migracja dużych ssaków jest utrudniona z uwagi na przebieg drogi ekspresowej.

W studium w sąsiedztwie omawianego odcinka wprowadzono jednostkę zabudowy mieszkaniowo-usługowej (A5.1.M3), która obejmuje swym zasięgiem już istniejące zabudowania i zostały wydane także decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenów.

W porównaniu do pierwotnych zamierzeń jednostkę A5.1.M3 zmniejszono tak by odległość od przejścia dla zwierząt pod drogą S69 do najbliższej wprowadzanej zabudowy wynosiła ok. 200m, a obszar w promieniu 200m od ww. przejścia przeznaczono pod zalesienie i włączono do terenu A5.2.L1 - tereny lasów. W związku z powyższym wprowadzenie jednostki A5.1.M3 przyczyni się jedynie do dogęszczenia zabudowy mieszkaniowo-usługowej w granicach jednostki i ewentualnego nasilenia oddziaływań już tu występujących.

Oceniany projekt Studium wprowadza również jednostki A4.1.U1 i A4.1.U3 zlokalizowane w obrębie wspomnianego korytarza teriologicznego, które są przeznaczone pod usługi sportów narciarskich wraz z obsługą w postaci gastronomii i miejsc noclegowych. Po analizie materiałów dotyczących korytarza migracji ssaków drapieżnych oraz materiałów planistycznych sąsiedniej gminy - gmina Istebna, sołectwo Koniaków, w ocenianym projekcie Studium zdecydowano nieco zmniejszyć zarówno teren A4.1.U1 jak i A4.1.U3 oraz A4.1.Z1, a dodatkowo dla terenu A4.1.U3 dodać zapisy o zakazie zabudowy kubaturowej, z wyłączeniem urządzeń do obsługi wyciągów i zakazie grodzenia terenu oraz obszar poniżej terenu A4.1.Z1 wyznaczono jako teren usług turystyki A4.1.U4, dla którego dopuszczono zabudowę kubaturową wyłącznie związaną z działalnością terenu A4.1.U1. W ciągu korytarza ekologicznego zdecydowano na przeznaczenie terenu jako lasy i zalesienia - nowe tereny A4.1.L1, A4.4.L1 oraz A3.49.L1. Dla terenu A4.1.Z1 ustalono nakaz realizacji zieleni z zastosowaniem wyłącznie gatunków rodzimych, co zapewni kontynuację siedlisk roślinnych położonych na obszarze korytarza. W opracowaniach planistycznych sąsiedniej miejscowości - Koniakowa, korytarz ekologiczny na całej szerokości jest zasadniczo wolny od zabudowy z wyjątkiem istniejących zabudowań gospodarskich. Aktualnie w opisywanym rejonie (na wysokości planowanych jednostek) ww. korytarz ma szerokość ok. 2,5 km, z czego na teren gminy Milówka przypada ok. 645m. Projektowana w obrębie jednostki A4.1.U3 zabudowa zawęzi światło korytarza o ok. 330 m, natomiast jednostka A4.1.U3 zajmie ok. 315 m omawianego korytarza (w przebiegu równoleżnikowym).

Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z istniejącym stanem planistycznym na południe od jednostek A4.1.U1 i A4.1.U3 w gminie Milówka istnieją już tereny zabudowy mieszkaniowej zawężające światło korytarza na szerokości odpowiadającej wprowadzanym jednostkom. W rezultacie istniejące zwężenie

ulegnie przesunięciu ok. 300 m na północ, a równocześnie wyznaczona została dodatkowa odnoga korytarza o szerokości około 120m.

Korytarz spójności obszarów chronionych na terenie Milówki obejmuje także dolinę rzeki Soły oraz dolinę potoku Kameszniczanka. Zgodnie z obecnym stanem planistycznym znaczna część terenów w dolinach tych cieków została przeznaczona już pod zabudowę, co ogranicza (bądź ograniczy) drożność tych korytarzy. Realizacja wybranych terenów wprowadzanych w ocenianym Studium, zlokalizowanych w zasięgu korytarza przyczyni się do nasilenia wspomnianych wpływów. Korytarze te jednak nie utracą całkowicie swej przepustowości (drożność cieków wodnych). Projektowaną jednostką zajmującą znaczną powierzchnię w dolinie Kameszniczanki jest teren usług sportu i rekreacji z lokalizacją istniejącego wyciągu narciarskiego A3.1.U3 w Kamesznicy. Mimo tego możliwe jest wskazanie alternatywnego obejścia (np. na południe od opisywanej jednostki) na terenach niezainwestowanych.

Rozwiązania przyjęte w projekcie Studium przewidują także możliwość utworzenia urządzeń tzw. „małej retencji” w obrębie koryt potoków na obszarze gminy. Urządzenia te mogą mieć potencjalny wpływ na warunki bytowania oraz możliwość migracji fauny związanej z siedliskami wodnymi. Realizacja urządzeń retencyjnych może być związana z gromadzeniem wody co może pociągnąć za sobą zmianę warunków siedliskowych, w tym także zbiorowisk roślinnych. W związku z tym może również dojść do zmian w składzie gatunkowym fauny w obrębie zbiornika. Jednakże dla powyższych urządzeń możliwe jest zastosowanie odpowiednich rozwiązań zapobiegających ewentualnym negatywnym oddziaływaniom.

W przypadku przebiegającego przez obszar gminy ponadregionalnego korytarza ornitologicznego realizacja zmian Studium może stwarzać istotne zagrożenie dla jego drożności. Potencjalne trudności dla migracji ptaków mogłyby stanowić bardzo wysokie budowle i konstrukcje. Studium przedstawione do oceny zawiera zapisy ograniczające wysokość zabudowy. Nie określa jednak ograniczeń wysokości dla niektórych budowli w tym: masztów, wież, kominów, obiektów technicznych i technologicznych oraz wysokiego składowania, pozostawiając te ustalenia w kompetencji przyszłych planów miejscowych.

Północna, południowo-wschodnia oraz południowo-zachodnia część gminy Milówka pokrywająca się w znacznym stopniu z zasięgiem obszarów chronionych (Parków Krajobrazowych czy obszarów Natura 2000) funkcjonuje jako fragmenty obszarów węzłowych dla migracji ssaków drapieżnych i kopytnych. Realizacja ustaleń projektu Studium nie wpłynie w sposób istotny na funkcjonowanie tych struktur ekologicznych.

Lokalne rozszerzenie granic terenów przeznaczonych pod zabudowę lub wprowadzenie nowych może wpłynąć na lokalne przebiegi ścieżek migracji fauny. Oddziaływanie to jednak nie będzie zagrażało możliwości bytowania występujących tu gatunków. W większości przypadków możliwe jest wskazanie alternatywnych obejść na terenach niezainwestowanych.

Oddziaływania na obszary chronione

Na terenie objętym projektem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadzono obszarowe formy ochrony wyznaczone na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., i do których należą:

- a) obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego,
- b) obszar Parku Krajobrazowego Beskidu Małego,
- c) obszar NATURA 2000 „Beskid Śląski” (PLH),

d) obszary NATURA 2000 „Beskid Żywiecki” (PLH i PLB),

Na obszarze gminy ponadto wskazano objęte ochroną pomniki przyrody ożywionej.

W bezpośrednim zasięgu obszarów chronionych zlokalizowana jest północna oraz południowo-wschodnia część gminy. Na północ gmina pozostaje w zasięgu Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego oraz Obszaru Natura 2000 „Beskid Śląski”. Południowo-wschodnia część gminy oraz południowo-zachodnie jej krańce pozostają w zasięgu Żywieckiego Parku Krajobrazowego oraz Obszarów Natura 2000 „Beskid Żywiecki”. Poszczególne obszary chronione w znacznym stopniu pokrywają się terytorialnie. Pozostała część gminy zlokalizowana jest w zasięgu otuliny Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Projekt Studium na wspomnianych powyżej obszarach chronionych wprowadza jedynie lokalnie nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową bądź zagrodową. Ponieważ tereny te obejmują częściowo istniejące już obiekty kubaturowe bądź tereny w bezpośrednim ich sąsiedztwie na obszarach śródlęśnych należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń Studium nie wpłynie w sposób znaczący na walory krajobrazowe w granicach Parków. Z uwagi, iż są to częściowo tereny już przekształcone także oddziaływanie ustaleń Studium na potencjalne siedliska chronione będzie ograniczone. Jednakże wpływów tego typu nie da się jednoznacznie wykluczyć na wszystkich wprowadzanych jednostkach.

Potencjalnie do najbardziej zauważalnych zmian w krajobrazie dojedzie w centralnych częściach sołectw gdzie przyrost powierzchni zainwestowanych jest największy. Obszary te, jak i cała powierzchnia gminy (poza granicami Parków) zlokalizowane są w otulinie Żywieckiego Parku Krajobrazowego. W związku ze stałą potrzebą rozwoju zabudowy i osadnictwa należy stwierdzić, iż oddziaływania te już tu występują i mogą być trudne do ograniczenia z uwagi na uwarunkowania ekonomiczno-społeczne.

Szczególnie zauważalny wydaje się być przyrost zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w sołectwie Milówka po wschodniej stronie rzeki Soły (za linią kolejową w granicach jednostek: C7.3.M1, C7.4.M1, C7.5.M1, C7.1.R2, C7.2.R2, C7.3.R2, C7.3.U4), gdzie obecnie zlokalizowane są tereny dotychczas niezagospodarowane. Z tego względu należy spodziewać się zmian krajobrazu w tych rejonach. Ponadto w opracowaniu ekofizjograficznym obszary te wskazano jako grunty rolne o dobrych glebach przewidziane do ochrony.

Do problemowych oddziaływań na krajobraz należy zaliczyć potencjalną realizację zabudowy usługowej w ramach jednostki A4.1.U1 ulokowanej na szczycie wzgórza o wysokości ponad 800 m n.p.m. Dopuszczenie realizacji tego przeznaczenia może skutkować zaburzeniem wartości lokalnego krajobrazu charakterystycznego dla gmin górskich i wymaga zapisania rozwiązań minimalizujących te skutki w przyszłych planach miejscowych. W studium nakazano wkomponowanie projektowanych obiektów kubaturowych w otaczający krajobraz z uwzględnieniem walorów charakterystycznych dla terenów górskich.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W ocenianym projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały uwagi i zapisy mające na celu wskazanie kierunków zapobiegania lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi. Ustalenia i zapisy Studium winny być uszczegółowione na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego adekwatnie do lokalizacji i przeznaczenia określonych terenów.

Analiza przyjętych w projekcie Studium zapisów wykazała, że generalnie zostały uwzględnione wymogi z zakresu ochrony środowiska określone w obowiązujących przepisach.

Generalnie projektowana zmiana Studium jest zgodna z uwarunkowaniami określonymi w Opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym dla tego terenu. Przedmiotowe Studium zachowuje bowiem znaczne powierzchnie terenów zielonych w tym lasów z uwzględnieniem obszarów chronionych dzięki czemu możliwe jest zachowanie istniejących walorów przyrodniczych gminy.

W przedmiotowym Studium wprowadzono m.in. zapis dotyczący kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej tj. z uwagi na kierunki zmian oraz wyraźną tendencję lokalnego zbliżania się zabudowy do granicy lasu, w celu ochrony ekologicznej i przeciwpożarowej terenów leśnych, dla działek budowlanych lub dopuszczonych pod zabudowę na mocy przyszłych planów i bezpośrednio przyległych do działek gruntów leśnych, należy ograniczyć możliwość zabudowy i zagospodarowania.

Ustalenia Studium uwzględniają także wymogi ochrony środowiska w tym gleb i wód

Zapisy Studium są również spójne z zapisami zawartymi *Programie ochrony środowiska gminy Milówka* oraz w *Programie ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010-2017*.

Ochrona powietrza atmosferyczne

Dla ochrony powietrza atmosferycznego „*Program ochrony środowiska gminy Milówka*” wskazuje priorytety ekologiczne w zakresie poprawy stanu jakości powietrza, którymi są:

- I. Poprawa stanu czystości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji oraz zmniejszenie energochłonności obiektów przez prowadzenie działań termomodernizacyjnych;
- II. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie ochrony powietrza ze wskazywaniem szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz kosztów społeczno – ekonomicznych spowodowanych zanieczyszczeniem atmosfery;
- III. Ograniczenie emisji ze środków transportu przez poprawę stanu technicznego dróg, budowę ścieżek rowerowych, promowanie korzystania z publicznych środków transportu;
- IV. Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony środowiska i modernizacji układu komunikacyjnego

Podobne zapisy odnaleźć można w *Programie ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010-2017*

Projekt zmiany Studium przedstawiony do oceny określa kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, a w tym między innymi wskazano, iż Gmina winna stymulować możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Za celowe uznano wykorzystanie energii słonecznej do ogrzewania ciepłej wody użytkowej oraz ogrzewania pomieszczeń w budownictwie indywidualnym. W budownictwie można też stosować pompy ciepła, które umożliwiają wykorzystanie energii cieplnej nagromadzonej w środowisku naturalnym do ogrzania pomieszczeń i ciepłej wody.

Wskazano również, iż zapotrzebowanie w ramach **systemu zaopatrzenia w ciepło** realizowane jest na terenie gminy w ramach indywidualnych systemów ogrzewania. W związku z potrzebą ograniczania tzw. „niskiej emisji” i ochronę środowiska istotne jest zwiększenie wykorzystania ekologicznych – „czystych” i odnawialnych źródeł energii.

Ochrona powierzchni ziemi

Cele zapisane w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Milówka dotyczące ochrony ziemi i gleb są zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego, a także Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego. Należy do nich m.in: poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym zwiększenie atrakcyjności terenu.

Podstawowym celem strategicznym rozwoju Gminy Milówka znacząco wpływającym na rolnictwo jest zwiększenie możliwości uzyskiwania przez mieszkańców dochodów z turystyki.

Podstawą takiego podejścia jest zachowanie równowagi ekologicznej szczególnie poprzez ograniczanie zagrożeń dla środowiska wynikających z nieumiejętnego rolnictwa oraz narastającego ruchu w tym turystycznego.

W *Programie ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010-2017* jednym z głównych celów jest racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych.

W projekcie Studium wprowadzono ustalenia polegające na wyłączeniu z zabudowy gruntów rolnych (z dopuszczeniami zabudowy istniejącej oraz realizowanej na podstawie przepisów odrębnych) oraz leśnych (z dopuszczeniami zabudowy realizowanej na podstawie przepisów odrębnych), a także zakazy prowadzenia gospodarki ściekowej, mogącej mieć negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi oraz zakaz rolniczego wykorzystania ścieków.

W obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, proponowanych do prowadzenia produkcji roślinnej, polityka przestrzenna winna zmierzać do ochrony użytków rolnych oraz wykluczenia nierolniczych sposobów użytkowania terenu, łącznie z zakazem zabudowy niezwiązanej z prowadzeniem działalności rolniczej. Inne zapisy dotyczące kształtowania przestrzeni produkcji rolnej i leśnej przedstawiono w rozdziale 8.1.6.

Ponadto w projekcie Studium wyznaczono m.in. obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych w granicach których ustalono:

- 1) wykluczenie lokalizacji nowej zabudowy i stworzenie warunków dla sukcesywnej likwidacji istniejącej zabudowy,
- 2) prowadzenie monitoringu na obszarach osuwiskowych zabudowanych,
- 3) wszelkie inwestycje powinny być poprzedzone badaniami geologiczno-inżynierskimi,
- 4) zagospodarowanie i odwadnianie terenów osuwiskowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Zgodnie z „Program ochrony środowiska gminy Milówka” Priorytetem ekologicznym w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest *Przywrócenie czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz minimalizacja strat w sieci wodociągowej*.

Długoterminowy cel jakim jest przywrócenie czystości wód powierzchniowych, ochrona zasobów wód podziemnych oraz zapewnienie mieszkańcom wody o wysokiej jakości został również uwzględniony w *Programie ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010-2017*.

Zapisy Studium uwzględniają założenia programu ochrony środowiska gruntowo – wodnego na szczeblu krajowym realizowane poprzez „Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych”.

Przedstawione do oceny Studium ustala, iż docelowo wszystkie tereny zurbanizowane i zabudowane winny mieć zapewniony dostęp do mediów, których realizacja leży po stronie zadań własnych gminy i są to między innymi:

- a) sieci wodociągowe,
- b) sieci kanalizacji sanitarnej,
- c) sieci kanalizacji deszczowej.

W ocenianym Studium ochrona wód obejmuje zarówno bezpośrednie tereny wód, jak również wszystkie działania i czynniki wpływające pośrednio na ich stan. Ustala się:

- 1) Dla utrzymania czystości wód należy prowadzić sukcesywną rozbudowę systemu kanalizacji gminnej wraz z jej „uszczelnieniem”.
- 2) Należy dążyć do ochrony istniejących cieków wodnych poprzez:
 - a) wyznaczenie pasów ochronnych wzdłuż cieków wodnych dla:
 - umożliwienia dostępu do wody w ramach powszechnego korzystania z wód,
 - umożliwienia administratorowi cieków prowadzenia robót remontowych i konserwatorskich w korytach cieków,
 - ochrony otuliny biologicznej cieków wodnych,
 - b) utworzenie strefy ochrony obudowy biologicznej i obsługi technicznej, w której zakazuje się naruszania struktury pokrywy roślinnej i naturalnie ukształtowanych koryt potoków i rzek,
 - c) przeznaczenie w miarę możliwości tych terenów na tereny otwarte np. łąki i pastwiska, tereny rekreacyjne lub tereny przynależne do poszczególnych działek,
 - d) zakaz ograniczania swobodnego przepływu mas powietrza,
 - e) obowiązek utrzymywania pełnej przepustowości cieku,
 - f) uwzględnienie, w miarę możliwości, budowy zbiorników „małej retencji”.

W zakresie systemu zaopatrzenia w wodę oraz utrzymania i rozwoju terenów, budowli i obiektów zmiana Studium wprowadza następujące warunki w odniesieniu do podstawowego systemu zasilania i obsługi sieci wodociągowych:

- 1) utrzymanie i rozbudowa istniejącego systemu zaopatrzenia w wodę gminy Milówka;
- 2) ochrona istniejących ujęć wody pitnej wraz z obowiązującymi dla nich strefami ochrony zgodnie z przepisami;
- 3) modernizacja i przebudowa obiektów wodociągowych;

- 4) wprowadzenie działań ograniczających straty wody w sieci wodociągowej oraz powstawania wtórnych zanieczyszczeń poprzez sukcesywne remonty i wymianę zużytych odcinków sieci wodociągowej;
- 5) zapewnienie rezerwowych systemów zaopatrzenia gminy w wodę pitną niezbędnych w przypadku sytuacji awaryjnych i nadzwyczajnych, z uwzględnieniem zapotrzebowania na wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów oraz do instalacji i urządzeń przeciwpożarowych.

Ponadto w zakresie systemu kanalizacji oraz utrzymania i rozwoju terenów, budowli i obiektów kanalizacji obowiązują następujące warunki w odniesieniu do podstawowego systemu obsługi:

- 1) kontynuacja realizacji rozbudowy i modernizacji infrastruktury kanalizacyjnej w gminie;
- 2) budowa systemu kanalizacji na nowych obszarach planowanych pod zabudowę;
- 3) zakaz prowadzenia gospodarki ściekowej, mogącej mieć negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne oraz zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi;
- 4) zakaz rolniczego wykorzystania ścieków.

W studium wyznaczono m. in. obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią wskazane w „Studium, określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły” oraz w „Studium, określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły” wykonane przez RZGW Kraków. Obszary te podlegają zakazom i ograniczeniom wynikającym z przepisów odrębnych.

Ponadto w granicach obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w Studium ustalono:

- 1) utrzymanie i utrwalanie terenów rolniczych lub zieleni nieurządzonej,
- 2) zachowanie istniejącego zagospodarowania i w miarę możliwości naturalnego krajobrazu,
- 3) dopuszczenie realizacji zabudowy i przedsięwzięć zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony przeciwpowodziowej.

Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

Jednym z celów długoterminowych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego”, jest „zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów”.

Zapewnienie sprzyjającego komfortu akustycznego środowiska jest także jednym z celów uwzględnionych w *Programie ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010-2017*.

Projekt Studium wprowadza także wytyczne do planów miejscowych wynikające z potrzeb ochrony środowiska przed hałasem i wibracjami poprzez:

- a) wyznaczenie terenów zagrożonych hałasem oraz terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i podejmowania działań naprawczych w kolejności wyznaczonej przepisami szczegółowymi dla programów ochrony środowiska przed hałasem,
- b) ograniczenie emisji hałasu na tereny chronione ze szlaków komunikacyjnych poprzez poprawę jakości nawierzchni dróg. W przypadkach, w których powyższe sposoby nie dadzą pożądaných efektów należy wziąć pod uwagę budowę ochronnych ekranów akustycznych
- c) stosowanie środków ochrony biernej - poprzez ochronę pomieszczeń i miejsc przebywania ludzi przed hałasem i wibracjami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym „Program ochrony środowiska gminy Milówka” wskazano wymóg jakim jest ochrona środowiska i ludności przed negatywnym oddziaływaniem elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego.

W Programie ochrony środowiska dla powiatu żywieckiego na lata 2010-2017 wskazano, iż zadania na poziomie gminy obejmują:

- preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego
- opracowywanie przyszłych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagrożeń promieniowaniem niejonizującym.

Projekt zmiany Studium przedstawiony do oceny nie wprowadza obostrzeń z zakresu ochrony przed promieniowaniem niejonizującym. Ustalenia związane ochroną ludzi w tym zakresie powinny zostać szczegółowo określone zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem na etapie tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

12. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium

Projekt Studium przewiduje w wielu miejscach na obszarze gminy poszerzenie granic terenów zabudowy lub wprowadzenie nowych terenów kosztem użytków zielonych obejmujących także zadrzewienia czy roślinność towarzyszącą ciekom wodnym.

Aby ograniczyć wpływ na środowisko, a także na walory krajobrazowe obszaru ważne jest także by zachować ciągłość terenów rolnych i nie dopuścić do zbytnej ich fragmentacji.

Z uwagi na ochronę wartości przyrodniczych ograniczenia we wprowadzaniu zabudowy powinny dotyczyć przede wszystkim terenów leśnych, podmokłych, a także roślinności stanowiącej naturalną otulinę cieków wodnych.

Problemem jaki może pojawić się z chwilą realizacji ustaleń Studium jest ograniczenie możliwości migracyjnych zwierząt pomiędzy określonymi enklawami zieleni (np. systemami zadrzewień) lub w obrębie korytarzy ekologicznych przebiegających przez obszar gminy. Najlepszym rozwiązaniem z przyrodniczego punktu widzenia byłoby wprowadzenie zapisów ograniczających możliwość wprowadzenia zabudowy w tych obszarach, co jednak nie zawsze jest możliwe do zrealizowania z przyczyn społecznych bądź ekonomicznych.

W odniesieniu do korytarzy ekologicznych na terenie województwa Śląskiego, zgodnie z wytycznymi dla ochrony, udrażniania i zagospodarowania korytarzy ekologicznych [1.2.17], do zabiegów ochronnych należą m.in. zalesienia, ochrona fragmentów newralgicznych, ochrona dolin rzecznych oraz zapewnienie możliwości migracji zwierząt przez istniejące i nowobudowane drogi i linie kolejowe (budowa przejść dla zwierząt). Według powyższych wskazań, ochrona fragmentów newralgicznych powinna polegać między innymi na bezwzględnym unikaniu planowania ciągłej zabudowy wewnątrz newralgicznego odcinka korytarza. W sytuacji gdy istniejąca już zabudowa istotnie zagraża drożności korytarza, konieczne jest zaplanowanie alternatywnego dla niego obejścia, która po zalesieniu przyjąłaby funkcję zablokowanego odcinka. W miejscach newralgicznych obejmujących doliny rzeczne należałoby uwzględnić zasadę wyznaczania stałych, co najmniej 100 metrowych luk z zakazem zabudowy rozmieszczonych co kilkaset metrów aby możliwy był swobodny dostęp do brzegów. Aby

zapobiec utracie drożności korytarza w miejscu jego krzyżowania się z drogami i liniami kolejowymi o najwyższym natężeniu ruchu należałoby zbudować odpowiednie przejścia dla dużych i średnich zwierząt.

Proponuje się, aby w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniono w miarę możliwości zapisy ograniczające wprowadzanie obiektów kubaturowych w bezpośrednim sąsiedztwie ściany lasu (zwłaszcza zwartych kompleksów leśnych), a także w bliskim sąsiedztwie cieków wodnych (zachowanie otuliny biologicznej cieków).

Realizacja niektórych przeznaczeń terenu ustalonych w Studium (terenów zabudowy wskazanych na załączniku 1) może spowodować ograniczenie łączności sąsiadujących siedlisk. W związku z tym na terenach tych proponuje się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnienie takiej organizacji zabudowy, aby możliwe było zachowanie ciągłej przestrzeni wolnej od zabudowań i ogrodzeń, co zapewni utrzymanie łączności sąsiadujących siedlisk i umożliwi migracje gatunków.

Projekt Studium uwzględnia potrzebę ochrony środowiska przed hałasem między innymi poprzez wyznaczenie terenów zagrożonych hałasem oraz terenów na których występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i podejmowania działań naprawczych. W miejscach gdzie ograniczenie poziomu hałasu do poziomów dopuszczalnych nie będzie w pełni możliwe należałoby ograniczyć możliwość wprowadzania nowej zabudowy mieszkaniowej lub zastosowanie rozwiązań zapewniających komfort akustyczny wewnątrz budynków.

nieodwracalne związane z przekształceniem powierzchni terenu.

Projekt Studium przewiduje możliwość utworzenia urządzeń tzw. „małej retencji” w obrębie koryt potoków na obszarze gminy. Urządzenia te mogą mieć potencjalny wpływ na warunki bytowania oraz możliwość migracji fauny związane z siedliskami wodnymi. Realizacja „małej retencji” nie musi jednak oznaczać utraty drożności korytarzy ekologicznych (ichtologicznych) jakimi są lokalne ciek wodne. Obecnie znane są rozwiązania techniczne, pozwalające na zachowanie możliwości migracji ryb w obu kierunkach rzeki. Należą do nich między innymi obejścia (czyli urządzenia bliskie naturze), czy przepławki komorowo szczelinowe, które należy dobrać stosownie do warunków hydrologicznych oraz naturalnego składu gatunkowego.

Wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń umożliwi zachowanie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych, a częściowo także naturalnych dla cieków górskich warunków siedliskowych na omawianym terenie.

Projekt Studium w wybranych miejscach na terenie gminy tereny usług sportu i rekreacji oraz proponuje lokalizację wyciągów narciarskich. Realizację części tych terenów zaplanowana na terenach w znacznym stopniu zadrzewionych bądź na terenach leśnych. Z uwagi na walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy proponuje się rozważenia zachowanie części zadrzewień przeznaczonych pod zainwestowanie. Ponadto przez realizacją inwestycji związanych z turystyką narciarską sugeruje się przeprowadzenie oceny ich oddziaływania na środowisko.

W Studium przewidziano wprowadzenie terenów usług komercyjnych w zasięgu ochronnej strefy sanitarnej cmentarza o promieniu 50 m, oraz zabudowy mieszkaniowej (w Milówce) i mieszkaniowo-usługowej (w Kamesznicy) w strefie sanitarnej o promieniu 150 m.

Realizacja planowanej zabudowy usługowej w granicach strefy sanitarnej cmentarza w Milówce oraz Kamesznicy (teren mieszkaniowo-usługowy) jest możliwa pod warunkiem, iż będzie podłączona do gminnej sieci wodociągowej oraz że w strefie tej nie będą lokowane zakłady produkujące artykuły żywności, zakłady żywienia zbiorowego bądź zakłady przechowujące artykuły żywności. Planowana zabudowa mieszkaniowa w strefie sanitarnej (150 m) także może być zrealizowana pod warunkiem, iż będzie podłączona do gminnej sieci wodociągowej.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla gminy Milówka.

Przedstawiony do oceny projekt Studium zakłada generalnie poszerzenie istniejących terenów zabudowy oraz wprowadzenie nowych na terenach biologicznie czynnych, a także zmianę przeznaczenia niektórych terenów (w porównaniu do aktualnych ustaleń planistycznych przyjętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego).

Projekt Studium zachowuje liczne powierzchnie biologicznie czynne, w tym duże kompleksy leśne z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody, stanowiących o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych gminy.

Na terenie objętym projektem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadzono obszarowe formy ochrony wyznaczone na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. i do których należą:

- e) obszar Żywieckiego Parku Krajobrazowego,
- f) obszar Parku Krajobrazowego Beskidu Małego,
- g) obszar NATURA 2000 „Beskid Śląski” (PLH),
- h) obszary NATURA 2000 „Beskid Żywiecki” (PLH i PLB),

Na obszarze gminy ponadto wskazano objęte ochroną pomniki przyrody ożywionej.

Realizacja zabudowy o charakterze mieszkaniowym, mieszkaniowo-usługowym, usługowym i produkcyjnym itd. będzie oddziaływała na środowisko przyrodnicze i krajobraz w obrębie analizowanego terenu poprzez emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego (głównie w sezonie grzewczym) powstawanie odpadów, ścieków oraz okresowo podwyższonego poziomu hałasu. Ponadto realizacja zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych będzie związana z naruszeniem szaty roślinnej i ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnych.

Studium wprowadza jednocześnie ustalenia i wskazuje kierunki rozwoju które ograniczają wpływ na środowisko, w tym na biosferę, wody podziemne i powierzchniowe, powierzchnię ziemi (gleby), a także powietrze. Uwzględnia również ustalenia ograniczające niekorzystny wpływ na komfort życia ludzi. Zapisy te powinny zostać uszczegółowione w przyszłych planach zagospodarowania przestrzennego.

Z przyrodniczego punktu widzenia niekorzystnym jest wprowadzanie zabudowy tam gdzie teren otwarty stanowi łącznik pomiędzy dużymi systemami zadrzewień lub kompleksami leśnymi. Problemem może być także realizacja zabudowy na terenach zwartych kompleksów rolnych powodująca ich fragmentację.

Przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny dużych ssaków łączący Beskid Żywiecki z Beskidem Śląskim.

W rejonie sołectwa Laliki, zlokalizowany jest newralgiczny fragment wspomnianego korytarza obejmujący odcinek drogi S69 Laliki – Zwardoń, gdzie migracja dużych ssaków jest utrudniona z uwagi na przebieg drogi ekspresowej.

W studium w sąsiedztwie omawianego odcinka wprowadzono jednostkę zabudowy usługowej (A5.1.U5), która obejmuje swym zasięgiem już istniejące zabudowania i zostały wydane także decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenów.

W porównaniu do pierwotnych zamierzeń jednostkę A5.1.M3 zmniejszono tak by odległość od przejścia dla zwierząt pod drogą S69 do najbliższej wprowadzanej zabudowy wynosiła ok. 200m, a obszar w promieniu 200m od ww. przejścia przeznaczono pod zalesienie i włączono do terenu A5.2.L1 - tereny lasów. W związku z powyższym wprowadzenie jednostki A5.1.M3 przyczyni się do dogęszczania zabudowy mieszkaniowo-usługowej w granicach jednostki i ewentualnego nasilenia oddziaływań już tu występujących.

Oceniany projekt Studium wprowadza również jednostki A4.1.U1 i A4.1.U3 zlokalizowane w obrębie wspomnianego korytarza teriologicznego, które są przeznaczone pod usługi sportów narciarskich wraz z obsługą w postaci gastronomii i miejsc noclegowych. Po analizie materiałów dotyczących korytarza migracji ssaków drapieżnych oraz materiałów planistycznych sąsiedniej gminy - gmina Istebna, sołectwo Koniaków, w ocenianym projekcie Studium zdecydowano nieco zmniejszyć zarówno teren A4.1.U1 jak i A4.1.U3 oraz A4.1.Z1, a dodatkowo dla terenu A4.1.U3 dodać zapisy o zakazie zabudowy kubaturowej, z wyłączeniem urządzeń do obsługi wyciągów i zakazie grodzenia terenu oraz obszar poniżej terenu A4.1.Z1 wyznaczono jako teren usług turystyki A4.1.U4, dla którego dopuszczono zabudowę kubaturową wyłącznie związaną z działalnością terenu A4.1.U1. W ciągu korytarza ekologicznego zdecydowano na przeznaczenie terenu jako lasy i zalesienia - nowe tereny A4.1.L1, A4.4.L1 oraz A3.49.L1. Dla terenu A4.1.Z1 ustalono nakaz realizacji zieleni z zastosowaniem wyłącznie gatunków rodzimych, co zapewni kontynuację siedlisk roślinnych położonych na obszarze korytarza. W opracowaniach planistycznych sąsiedniej miejscowości - Koniakowa, korytarz ekologiczny na całej szerokości jest zasadniczo wolny od zabudowy z wyjątkiem istniejących zabudowań gospodarskich. Aktualnie w opisywanym rejonie (na wysokości planowanych jednostek) ww. korytarz ma szerokość ok. 2,5 km, z czego na teren gminy Milówka przypada ok. 645m. Projektowana w obrębie jednostki A4.1.U3 zabudowa zawęzi światło korytarza o ok. 330 m, natomiast jednostka A4.1.U3 zajmie ok. 315 m omawianego korytarza (w przebiegu równoleżnikowym).

Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z istniejącym stanem planistycznym na południe od jednostek A4.1.U1 i A4.1.U3 w gminie Milówka istnieją już tereny zabudowy mieszkaniowej zawężające światło korytarza na szerokości odpowiadającej wprowadzanym jednostkom. W rezultacie istniejące zwężenie ulegnie przesunięciu ok. 300 m na północ, a równocześnie wyznaczona została dodatkowa odnoga korytarza o szerokości około 120m.

Potencjalny konflikt może stanowić wprowadzenie niektórych terenów zabudowy (m.in. mieszkaniowej i letniskowej) w granicach obszaru Natura 2000 z uwagi na możliwość występowania chronionych bądź cennych przyrodniczo siedlisk.

Z uwagi na potencjalne zagrożenia dla zabudowy i komfortu życia ludzi do kwestii problemowych należy zaliczyć wprowadzenie (lub utrzymanie) niektórych terenów przeznaczonych pod zabudowę na obszarach osuwisk oraz obszarach zagrożonych ruchami masowymi. Podobny problem dotyczy także terenów zagrożonych podtopieniami. Wystąpienie zjawiska osuwania się mas ziemnych bądź podtopień może stać się przyczyną strat materialnych mieszkańców gminy.

Niekorzystne oddziaływanie na komfort życia mieszkańców może mieć miejsce w przypadku ponadnormatywnego oddziaływania hałasu na tereny chronione akustycznie, pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych (drogi ekspresowej lub linii kolejowej), a także terenów zabudowy produkcyjnej. Przedstawiony do oceny projekt Studium wprowadza lokalnie tereny zabudowy objęte ochroną akustyczną w pobliżu drogi ekspresowej i linii kolejowej mogących niekorzystnie oddziaływać na warunki akustyczne wprowadzanych jednostek.

W sołectwie Milówka przewidziano wprowadzenie terenów usług komercyjnych w zasięgu ochronnej strefy sanitarnej cmentarza o promieniu 50 m, a także zabudowy mieszkaniowej w zasięgu strefy ochronnej cmentarza o promieniu 150 m. Ponadto w sołectwie Kamesznica w strefie sanitarnej cmentarza (150 m) wprowadzono teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Tereny cmentarzy stanowią potencjalne zagrożenie dla wód gruntowych.

Zgodnie z zapisami ujętymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 522, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150m. Odległość ta może być zmniejszona do 50m, pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Zgodnie z powyższym realizacja planowanej zabudowy usługowej w granicach strefy sanitarnej cmentarza w Milówce oraz Kamesznicy (teren mieszkaniowo-usługowy) jest możliwa pod warunkiem, iż będzie podłączona do gminnej sieci wodociągowej oraz że w strefie tej nie będą lokowane zakłady produkujące artykuły żywności, zakłady żywienia zbiorowego bądź zakłady przechowujące artykuły żywności. Planowana zabudowa mieszkaniowa w strefie sanitarnej (150 m) także może być zrealizowana pod warunkiem, iż będzie podłączona do gminnej sieci wodociągowej.

Projekt Studium na wspomnianych powyżej obszarach chronionych wprowadza jedynie lokalnie nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową bądź zagrodową. Ponieważ tereny te obejmują częściowo istniejące już obiekty kubaturowe bądź tereny w bezpośrednim ich sąsiedztwie na obszarach śródlęśnych należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń Studium nie wpłynie w sposób znaczący na walory krajobrazowe w granicach Parków. Z uwagi, iż są to częściowo tereny już przekształcone także oddziaływanie ustaleń Studium na potencjalne siedliska chronione będzie ograniczone. Jednakże wpływów tego typu nie da się jednoznacznie wykluczyć na wszystkich wprowadzanych jednostkach.

Potencjalnie do najbardziej zauważalnych zmian w krajobrazie dojedzie w centralnych częściach sołectw gdzie przyrost powierzchni zainwestowanych jest największy. Obszary te, jak i cała powierzchnia gminy zlokalizowane są w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego. W związku z stałą potrzebą rozwoju zabudowy i osadnictwa należy stwierdzić, iż oddziaływania te już tu występują i mogą być trudne do ograniczenia z uwagi na uwarunkowania ekonomiczno-społeczne.

Szczególnie zauważalny wydaje się być przyrost zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w sołectwie Milówka po wschodniej stronie rzeki Soły, gdzie obecnie zlokalizowane są tereny dotychczas

niezagospodarowane. Z tego względu należy spodziewać się zmian istniejącego krajobrazu w tych rejonach.

Do problemowych oddziaływań na krajobraz należy zaliczyć potencjalną realizację zabudowy usługowej w ramach jednostki A4.1.U1 ulokowanej na szczycie wzgórza o wysokości ponad 800 m n.p.m. Dopuszczenie realizacji tego przeznaczenia może skutkować zaburzeniem wartości lokalnego krajobrazu charakterystycznego dla gmin górskich i wymaga zapisania rozwiązań minimalizujących te skutki w przyszłych planach miejscowych. W studium nakazano wkomponowanie projektowanych obiektów kubaturowych w otaczający krajobraz z uwzględnieniem walorów charakterystycznych dla terenów górskich.

Podsumowując, można stwierdzić, że przy zachowaniu i egzekwowaniu i ustaleń wynikających z zapisów projektu Studium i przepisów odrębnych, a także przy uwzględnieniu uwag zawartych w niniejszej prognozie możliwe będzie ograniczenie wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko wprowadzanego zagospodarowania. Projektowane zagospodarowania nie będą one również oddziaływały transgranicznie na środowisko.